

EURAN KUNNAN TALOUSARVIO 2021

TALOSSUUNNITELMA 2021-2023

KH 7.12.2020 & KVALT 14.12

SISÄLLYS

1. YLEISPERUSTELUT JA KEHITYSNÄKYMÄT	1
2. TALOUSYHTEENVETO – TAULUKKO-OSA	10
3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET PALVELUALUEITTAIN	14
4. INVESTOINTIOSA	39
5. TALOUSSUUNNITELMA JA RAHOITUSLASKELMA	40
6. VESIHUOLTOLAITOS	42

1. YLEISPERUSTELUT JA KEHITYSNÄKYMÄT

YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYS

Talousarvion laadinta on tehty syksyllä 2020 hyvin poikkeuksellisessa tilanteessa, kun pandemia on haastanut niin reaalityaloutta kuin julkisen talouden suunnittelua. Pandemian uusi paheneminen Euroopassa on odotetusti iskenyt luottamukseen loppusyksystä. Suomen tuotannon kesällä alkanut elpyminen myös pysähtyi elokuussa.

Koronapandemian uusi paheneminen ehti taistottua lokakuun lopussa, mutta uudet rajoitustoimet tuovat kuitenkin epävarmuutta työmarkkinoille. Toisaalta on kerrottu myös lupaavia tuloksia koronarokotteen kehittämisestä. Tulevina kuukausina tarkentunee pandemian vaikutus reaalityalouteen. Talousennusteet tulevalle vuodelle ovat olleet pääosin alle kahden prosentin tasoa.

Epävarmuutta aiheuttavat myös monet poliittiset ja taloudelliset riskit, pankkijärjestelmän kestävyys, Brexit sekä velkaantumisen laajemmin niin kehittyneillä kuin kehittyvilläkin markkinoilla. Pitkään kestänyt elvyttävät rahapolitiikka on luonut varallisuusarvoihin kuplia, mikä muodostaa riskin talouden vakaudelle.

Valtio on tullut kuntia vastaan pandemian talousvaikutusten osalta vahvasti. Hallitus on lokakuun loppuun mennessä antanut jo seitsemän lisätalousarviota (LTA). Tuki jatkuu kuitenkin vain 2020 ja 2021. **Kuntatalouden kehitysnäkymät pysyvät kuitenkin vaikeina, sillä tukitoimenpiteillä ei pystytä korjaamaan kuntataloutta jo pitkään vaivannut tulo- ja menokehityksen rakenteellista epäsuhtaa.** Toisin sanoen väestön määrän ja rakenteen muutokset haastavat kuntia ketteryteen palvelurakenteen ja -verkoston arvioimisen suhteen.

Valtion 2021 talousarvio on elvyttävä suhteessa kuntiin. Keskeisimmät erät ovat peruspalvelujen valtionosuuden korotus ja yhteisöveron jako-osuuden korotuksen jatkaminen. Valtio tulee kuntia myös vastaan suoraan koronaan liittyvissä kustannuksissa erityisesti testauk-

seen ja jäljittämiseen täysimääräiseen korvaukseen liittyen.

Kuntien lisäksi valtio on tukenut myös yrityksiä sekä taiteen ja kulttuurin toimijoita. Valtion nettolainanotto nousee kuitenkin kuluvana vuonna jo ennätykselliseen 19,8 mrd euroon. Myös Euroopan Unionin tukitoimet jäsenmaiden talousahdingon keventämiseen ovat mittavia.

Jo ennen pandemiaa Euran kunnan verotulojen kehitys jäi jälkeen yleisestä trendistä tarkoittaen verotuloissa jopa laskua edelliseen vuoteen. Verotulojen kehityksen taustalla on lisääntyneiden verovähennysten vaikutus, joka toisaalta lisää pienituloisten käteen jäävää osuutta, mutta kunnallisverolle vähennykset ovat myrkkyyä, kun kertymä jää pienemmäksi. Myös veronmaksajien rakenteessa on tapahtunut muutos väestön ikääntyessä ja Eurassa tapahtuneen teollisuuden rakennemuutoksen myötä.

Edellä kuvattu tulopohjan kaventuminen yhdistettynä sote-kulujen keskimäärin neljän prosentin kasvuun valtakunnassa on haastava yhtälö ja moni Suomen kunta on vakavissa taloudellisissa vaikeuksissa. Syntyvyyden laskiessa ennätysalhaalle tarve sopeuttaa erityisesti sivistyspalveluiden palveluverkkoa on korostunut.

Euroalueen inflaation on yhä negatiivista (-0,3 %) lokakuun Eurostatin tilastojen perusteella. Inflaatiota on hidastanut erityisesti energian hintojen aleneminen. Koronavirushuolet painavat myös korkomarkkinaa alas. Myös pitkien lainojen korot ovat pysyneet alhaalla.

Sote-uudistuksen jatkaminen on myös nykyisen hallituksen ohjelmassa. Tällä pyritään hakemaan ratkaisua koko ajan kurjistuvaan kuntatalouteen. Uudistus on kuitenkin vielä lähtökohdissaan, eikä sitä ole huomioitu mitenkään talousarviossa. Uudistuksen vaikutus on kuitenkin toteutuessaan huomattava, kuntatalouden näkökulmasta erityisesti kiinteistöihin liittyvän epävarmuuden vuoksi.

EURAN KUNNAN KEHITYSNÄKYMÄT JA TALOUSARVION LÄHTÖKOHDAT

Talousarviovalmistelu tehtiin syyskuun verotuloennusteiden ja valtionosuusarvioiden pohjalta tavoitellen koko kunnan tasolla -1,3% kustannussäästöä. Budjettiriihessä kuntien verotulojen ja valtionosuuksien taso nousi, joka Euran kunnalle merkitsee noin 0,5% nousuvaraa menoihin. Nousuvara jää marginaaliseksi, koska kuluvan vuoden 2020 talousarvio oli 1,1 milj. alijäämäinen.

Työllisyyskehitys vaikuttaa suoraan tulopohjaan ja arvioiden mukaan pandemian vaikutuksesta Euran kunnan veropohjasta on lähtenyt 1,3 milj. euroa vuositasona.

Talousarvion lähtökohtana on vuoden 2020 talousarvio, mutta osin on jouduttu koronasta johtuvien toimintamenojen heilahtelujen vuoksi käyttämään myös tilinpäätöksen 2019 lukuja. Koronasta johtuvat sulkutoimet toivat keväällä kertaluonteisia säästöjä erityisesti kuljetuskustannuksiin ja sijaismenoihin. Säästöjen ollessa lähes miljoona luokkaa ei syksyn kohonneet kustannukset olisi aiheuttamassa määrärahaylityksiä. Vastaavia sulkutoimia ei kuitenkaan ole näköpiirissä, koska epidemiaan reagoidaan enemmän paikallisesti.

Kuluvan vuoden ennuste on yli miljoona euroa ylijäämäinen johtuen pääosin valtion tukitoimista. Tukitoimet jatkuvat vielä talousarviovuoden 2021, mutta sen jälkeen on arvioitavissa tulotason merkittävä pudotus. Euran kunnassakin on tehty yhdessä Kuntarahoituksen kanssa painelaskelmia, jotka ovat yhdensuuntaisia valtiovarainministeriön painelaskelmien kanssa. Suunnitelmavuosien talous on tasapainotettu vain laskennallisesti. Tämä tarkoittaa, ettei menosäästöjen tukena ole toiminnallisia ratkaisuja, joilla niiden saavuttaminen olisi realistista. Vaje on parin miljoonan luokkaa vuositasona.

Kuntalaissa kunnan talouden tasapainovaatimusta ja alijäämän kattamisvelvollisuuden sääntelyä on edelleen tiukennettu. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Alijäämän kattamisvelvollisuus on kytketty tilinpäätöksen osoittamaan kertyneeseen alijäämään, ja se on katettava viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraava vuoden alusta lukien. Euran kunnan taseeseen kertyi 2019 vuoden 4,2 milj. euron tappion jälkeen 0,3 milj. alijäämää. On huomioitava, että tappio jäi 0,9 milj. euroa pienemmäksi kertaluonteisten harkinnanvaraisen valtionosuuden myötä, joka Euran kunnalle myönnettiin.

2018 vuoden talousarvion pohjan pettäessä ja tappion ollessa 3,9 milj. euroa lähdeittiin 2019 vuoden talousarvion realistisuutta arvioimaan heti alkuvuodesta. Palvelualueiden arvioiden perusteella päätettiin aloittaa talouden vakauttamisohjelma. Siinä päätettiin jo syksyllä 2019 mittavista lähes 3 miljoonan säästötoimenpiteistä. Vakauttamisohjelmat tulokset alkoivat näkyä jo 2019 vuoden syksyllä. Ohjelman tavoitteisiin on kuitenkin tullut muutoksia esimerkiksi henkilöstömenojen osalta ja tavoitteisiin ei täysimääräisesti päästä.

Vakauttamisohjelman suuruus ei kuitenkaan ollut riittävä, koska jo ennen pandemiaa Euran kunnan verotulojen taso jäi noin 1,5 milj. euroa alhaisemmaksi kuin aikaisemmin ennakoitiin. Lasku johtuu alussa mainituista väkiluvun ja verotulojen ennakoitua heikommasta kehityksestä. Toisin sanoen vakauttamisohjelmassa päätetyt toimet eivät vielä riitä Euran kunnan talouden saattamiseksi kestäväälle pohjalle. Tarvitaan jatkuvaa palvelurakenteiden ja palveluverkoston arviointia. Tässä on huomioon otettava 2019 julkaistut väestöennusteet sekä kunnan oma kustannuseurannan tuottamat suorite- ja yksikkökohtaiset kustannukset.

Suunnitelmavuosien tasapainotus 2022-2023 on laskettu TA21 pohjalta. Vuodelle 2022 verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu kasvu ei ole kuin parisataa tuhatta, jonka pohjalta tulos jää 0,2 milj. euroa tappiolliseksi. Tähänkin tulokseen päästään vain, jos menot eivät lainkaan kasva. Talousarviovuodelle 2023 valtionosuus ja verotuloarviot ennakoivat suurempaa kasvua. Tulopohjan vahvistuminen antaa myös mahdollisuuden menojen n. 0,8 milj. euron kasvulle (0,9%) ja tulos jäisi kuitenkin yli 0,5 milj. ylijäämäiseksi. Tämä ylijäämä kattaisi 2021-2022 alijäämän laskennallisesti.

Edellisessä talousarviossa tarkasteltua investointiohjelmia arvioidaan uudelleen. Jo silloin tiedostettiin, ettei valittu palvelurakenne ole kustannustehokkain. Käyttötalousmenot nousevat poistojen ja korkomenojen kasvaessa sekä ylläpito- ja henkilöstömenojen noustessa, ellei palveluverkkoa tiivistetä. Myös palveluiden rakennetta ja tasoa on laajalti arvioitava säästöjen hakemiseksi.

Kunnan tulorahoituksen riittävyttä voidaan arvioida, sillä miten vuosikate riittää käyttötalouden menojen jälkeen suunnitelmapoistoihin tai investointeihin. Kahtena edellisenä vuotena tulorahoitus ei riittänyt edes käyttötalouden menoihin vaan kunta otti ns. syömävelkaa. Kuluva vuoden osalta tilanne on kohentunut huomattavasti **johtuen hallituksen tukitoimista. Näin ei voida arvioida talouden tasapainon olevan saavutettu – tasapaino rakentuu tilapäisen tuen varaan.**

Kun viime vuosien kova investointitahti yhdistetään alijäämäiseen käyttötalouteen, velkaantuminen on voimakasta. Vuonna 2019 nettovelkaa otettiin lähes 10 milj. euroa, joka nosti ”velka per asukasta” tunnuslukua 850 eurolla 3 514 euroon (ka 3 352 eur). Talouden tasapainon eli menojen ja tulorahoituksen riittävyden lisäksi on tärkeä arvioida mitä on tarpeen investoida ja millä investoinnit rahoitetaan, ettei kunta velkaannu liikaa. Kuluva vuonna rahoitusvajetta on katettu ylimääräisellä valtionosuudella.

Suunnitelmavuosien investointimenojen taso velkaannuttaa edelleen kuntaa, kun noin

kolmannes investoinneista rahoitetaan velkarakalla. Velkaa joudutaan ottamaan keskimäärin pari miljoonaa euroa vuodessa.

Investointien osalta kriittistä on, miten ne vaikuttavat käyttötalouteen. Toisin sanoen, jos investoinnilla voidaan vähentää käyttötalousmenoja esimerkiksi palveluverkkoa karsimalla, voien toteuttaminen olla järkevää tiukassakin taloudellisessa tilanteessa. Velkaantumisessa sidotaan myös tulevien vuosikymmenten ratkaisujen mahdollisuuksia. Velkaantumisen tunnusluvut ovat osa myös kriisikuntakriteereitä.

Talousarvion henkilöstövaikutukset

Vuoden 2019 aikana Euran kunnassa laadittiin vakauttamisohjelma ja käytiin tähän liittyen koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Neuvotteluiden mukainen toimeenpano käynnistettiin syyskuussa 2019.

Henkilöstökuluissa tavoitellaan henkilöstön vähentämiseen liittyvien toimenpiteiden myötä noin 1,5 miljoonan euron leikkausta vuoden 2020 loppuun mennessä. Tähän liittyen henkilöstömäärän tavoiteltiin laskevan noin 35 henkilöllä, sisältäen osittain tuntikehysleikkauksia.

Palvelualueittain leikkaukset jakaantuivat seuraavasti:

- Kunnanhallituksen alaiset palvelut 4 htv
- Perusturvapalvelut 7 htv
- Tekniset palvelut 11 htv
- Sivistyspalvelut 14,5 htv

Talousarvioon 2021 sisältyy vakauttamisohjelmasta poiketen alla mainittujen tehtävien kustannukset. Tehtävät on pääsääntöisesti täytetty v. 2020.

- Kunnanhallituksen alaiset palvelut 2 htv (yrittyskoordinaattori ja ma hankekoordinaattori)
- Perusturvapalvelut 4 htv (lääkäri, 2 toimintakeskuksen ohjaajaa, tilapäinen sairaanhoitaja koronaa varten)
- Tekniset palvelut 3-5*0,5 htv (yhdistelmätyöntekijät kunnanviraston kahvioon ja pieniin varhaiskasvatuksen yksiköihin sekä yhdyskuntateknisiin palveluihin tilapäinen työntekijä)
- Sivistyspalvelut (**hankerahoituksella**) 2 htv varhaiskasvatus, 2 htv opetus (4 henkilöä puolivuotta), 3 koulunkäyntiohjaajaa (24-26 h/2.6.2021 saakka), päiväkotikiikkurinkilä.

KUNTASTRATEGIA

Vuonna 2016 hyväksyttiin Euran kunnan kuntastrategia (Kvalt 58 §). Kuntalain (37 §) mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään kuntalaissa (110 §).

Keskeisiä keinoja kuntastrategian toimeenpanossa on vahva konserniohjaus, palvelualueiden onnistunut toiminta ja talousarvio. Kuntastrategian toteuttamiseksi vuodelle 2020 asetetaan valtuustoon nähden sitovia toiminnallisia tavoitteita sekä kuntatasolla että lautakuntatasolla.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet esitetään palvelualueittain talousarviokirjan kolmannessa luvussa. Lautakuntiin nähden sitovat (operatiiviset ja muut palveluja kuvaavat) tavoitteet, esitetään käyttösuunnitelmissa, jotka vahvistetaan alkuvuodesta. Tavoitteiden toteutumista seurataan neljännesvuosikatsauksissa.

Koko kunnan osalta toiminnallisten tavoitteiden yhteensovittamista työestetään hyvinvointiraportin yhteydessä. Hyvinvointiraportti kokoaa yhteen eri palvelualojen toimijoita ja sen pohjatietoina on laaja paketti kuntatasoisia hyvinvoinnin mittareita. Kasvuohjelmassa **Eura^{Plus}** konkretisoidaan niin ikään toiminnallisia tavoitteita käyttösuunnitelmavaiheessa. Luodaan johdon kuukausiraportointi talouden ja toiminnan ohjaamiseksi ja seurannan parantamiseksi. Seurataan palvelujen yksikkökustannusten kehittymistä. Luottamushenkilöistä muodostuva vakauttamistyöryhmä jatkaa työtään.

Koko kunnan osalta on seurattavaksi valittu talousarviovuonna 2021 seuraavat 9 tavoitetta:

Tavoite	Toteutumista kuvaava mittari
1. Positiivinen väestönkasvu	Väestömäärän laskee 2020 11.600 as., minkä jälkeen se vakiintuu. 15-64-vuotiaiden määrän suht.osuus koko väestöstä ei laske alle 56,3 %:n
2. Työpaikkaomavaraisuus ja työllistyminen	Työpaikkaomavaraisuus laskee alhaisimmillaan 97 %: iin Keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2021 on enintään 7,5 % ja seuraavina vuosina 0,3 %-yksikköä tätä alhaisempi "Sakkomaksut" ovat 60.000 euroa pienemmät kuin vuonna 2020 ja laskevat
3. Syrjäytymisen ehkäiseminen	Alle 25-vuotiaiden tyött. määrä alle 35 ja Kaikille peruskoulunsa päättäneille järjestyy jatko-opiskelupaikka
4. Elinkeinoelämän edellytysten tukeminen	Parannetaan sijoitusta yritysilmapiiritutkimuksessa, uusia yrityksiä perustetaan vuosittain 60 ja rakentamattomia yritystontteja myydään 6 kpl
5. Viestinnän tehostaminen	Kävijämäärän kehitys kunnan uusilla verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavissa sekä saatu asiakaspalaute.
6. Henkilöstön hyvinvointi	Henkilöstön sairauspoissaolot vähentyneet 10% (1-5 pv)
7. Tehokas henkilöstöpolitiikka	Tehtyjen henkilötyövuosien määrä pysyy ennallaan tai kasvaa maltillisesti
8. Talouden tasapaino	Euran kunnan ja kuntakonsernin tasapainoa seurataan kriisikuntakriteereistä sovellettujen mittareiden avulla. Seurataan palvelujen yksikkökustannusten kehittymistä
9. Toimitilojen luopumisohjelma	Nimetään kohteet, joista luovutaan ja käynnistetään toimet. Luopumisohjelman valmistuminen palvelualueiden välisenä yhteistyönä. Vanhusten ja muiden erityisryhmien asumisratkaisusta kokonaisselvitys (vuokra-asumisen kehittämissuunnitelman jatkaminen).

Euran kunnan arvot:

Vastuullisuus - KANNAMME YHDESSÄ VASTUUTA OMASTA JA LÄHEISTEMME HYVINVOINISTA. HUOLEHDIMME KESTÄVÄSTÄ KEHITYKSESTÄ JA TOIMIMME SITEN, ETTÄ MYÖS TULEVILLA SUKUPOLVILLA ON MAHDOLLISUUS TEHDÄ VALINTOJA.

Reiluus - TOIMIMME AVOIMESTI JA OTAMME TOISET HUOMIOON.

ARVOSTAMME KOHTUULLISUUTTA JA INHIMILLISYYTTÄ.

OLEMME TUNNETTUJA REILUSTA TOIMINTAKULTTUURISTA.

Rohkeus - SUHTAUDUMME ROHKEASTI JA LUOVASTI TULEVAISUUTEEN.

USKALLAMME MUUTTAA RAKENTEITA

KUNTAKONSERNIN TAVOITTEET 2021

Euran kunnan konserniin kuuluu yhteensä 12 yhteisöä. Näistä on kolme kuntayhtymää ja 6 tytäryhteisöä. Toiminnallisesti merkittävimmille kolmelle tytäryhtiölle (KOY Kauttuanpuisto, JVP Oy, Uima- ja urheiluhalli Oy) on laadittu omat tavoitteet vuodelle 2021.

Konserniohje on hyväksytty keväällä 2018 ja konserniyhtiöt noudattavat mm. raportoinnin suhteen samaa neljännesvuosittaista sykliä kuin kunnan palvelualueet. Konsernijohto antaa ohjeita kunnan edustajille myös muiden yhtiöiden hallituksissa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan näkökulman mukaisesti edesautetaan yhtenäisiin käytänteisiin siirtymistä ja vuorovaikutusta koko kuntakonsernissa.

KAUTTUANPUISTO:

1. asuntojen käyttöastetavoite 90%
2. ympäristönäkökulmaan liittyen Kauttuanpuisto pyrkii luopumaan öljylämmityksestä ja siirtymään uusiutuviin energioihin sekä tehostamaan energian säästämistä eri toimin
3. korjausvelan kiinni kurominen jatkuu PTS suunnitelmaan mukaan, niin että 2023 kiinteistöjen ylläpito on taloudellisesti ja ympäristönäkökulma huomioiden kestävällä tasolla.

UIMA- JA URHEILUHALLI (KORONAN TILANNE HUOMIOIDEN)

1. Uimahallin kävijämäärän nostaminen takaisin 70 000 uimariin
2. Liikuntatilojen käyttöasteen nostaminen v. 2019 tasolle
3. Yrittäjille vuokrattavana olevien tilojen vuokrausaste 100%
4. Halliyhtiön tarjoamien liikuntaryhmien viikoittainen osallistujamäärä 380
5. Kunnan avustusmäärä yhteensä 1 066 000 eur (sama kuin v. 2020)
6. Urheilutalon valaisimien vaihto led-valaisimiksi

JVP

1. Ympäristölupaan pääseminen kaikissa tilanteissa, ei ympäristöluvan ylityksiä ja vesistökuormituksen väheneminen verrattuna aiempiin vuosiin.
2. Kokonaiskustannusten vähentäminen jäteveden puhdistuksen tehokkuutta ja toimintavarmuutta kasvattamalla.
3. Puhdistamon tehokkuutta parantavien pieninvestointien ja tehostamissuunnitelman hankkeissa onnistuminen.
4. JVP-Eura Oy:n taloudelliseksi tavoitteiksi asetettiin käyttötaloudessa TA2021 vuodelle 1 150 000 eur ja perusmaksujen noin 600 000 eur jälkeen liikevaihdoksi muodostuu noin 1 750 000 eur.

TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE

Talousarvio laaditaan yhtä vuotta varten. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuusto hyväksyy myös kolmea vuotta koskevan taloussuunnitelman, joista ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Talousarviota koskevat säännökset ovat kuntalaissa (110§). Talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne noudattavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Kunnan talousarvio koostuu A) **käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta** sekä B) **investointi- ja rahoitusosasta**. Osat voidaan myös jakaa kahteen eri näkökulmaan:

Kokonaistalouden näkökulma	Toiminnan ohjauksen näkökulma
tuloslaskelmaosa	käyttötalousosa
rahoitusosa	investointiosa

Käyttötalousosassa määritellään palvelualueittain tulo- ja menoarviot. Määrärahat myönnetään palvelualueille. Palvelualueiden sisällä olevien vastualueiden ja toimintayksiköiden määrärahat ja tavoitteet tarkennetaan käyttösuunnitelmien hyväksymispäätöksillä helmikuun loppuun mennessä.

Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ovat palvelualueiden toimintakate eli toimintatulot vähennettynä toimintamenoilla. Määrärahat sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset meno- ja tuloarviot. Meno- ja tuloarviot ovat sitovia nettomääräisinä. Vesilaitos muodostaa taseyksikön, jonka talouden ja toiminnan tavoitteet ovat sitovia yksikkönä.

Tuloslaskelmaosassa esitetään kunnan kokonaistalouden osalta keskeiset erät käyttötalouden lisäksi. Näitä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä suunnitelman mukaiset poistot. Vakaan talouden lähtökohtana on, että käyttötalouden menot sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen. Sopeutuksen onnistuminen on nähtävissä tuloslaskelmaosassa tulo-rahoituksen riittävytenä. Toisin sanoen että, kunnan vuosikate riittää kattamaan myös poistot pitkällä tähtäimellä.

Rahoitusosassa puolestaan osoitetaan, kuinka kunnan menot rahoitetaan. Sen avulla kootaan käyttötalouden tulot ja menot (toimintakate), tuloslaskelmaosan tulo-rahoitus sekä investoinnit samaan laskelmaan ja osoitetaan, miten ne rahoitetaan. Jos tulo-rahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitus-suunnitelmassa osoitettava tarvittava rahoitus esimerkiksi riittäväällä uudella lainalla.

Talouden vakaus edellyttää myös, etteivät sitoumukset ja niihin liittyvät riskit ylitä kunnan voimavaroja. Uudessa kuntalaissa kuntatalouden tunnusluvut lasketaan **kuntakonsernin laajuudessa**, mikä korostaa ennakoivan talouden pidon ja seurannan ulottamista myös konserniyhtiöihin.

Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ovat palvelualueiden toimintakate (toimintatulot – toimintamenot).

Talouden vakaus edellyttää, etteivät sitoumukset ja niihin liittyvät riskit ylitä kunnan voimavaroja.

A) TALOUSARVIO TULO- JA MENOPERUSTELUINEEN

Talousarvio on laadittu 2020 talousarvion pohjalta, mutta vuoden poikkeuksellisuuden vuoksi myös vuoden 2019 tilinpäätökseen tukeutuen. Talousarvio 2020 laadittiin realistiseksi ja sen tulo- ja menoarviot ovat pääosin toteutuneet, pandemian vaikutukset huomioiden.

Budjetti 2020 oli kuitenkin 1,1 milj. alijäämäinen. Erityisesti valtionosuuksien korotuksista pandemiaan liittyen johtuu, että vuoden tulosenuste on jopa yli miljoona euroa positiivinen. Valtion kuntataloutta vahvistavat toimet vaikuttavat vain 2020 ja 2021 eikä niiden varaan voi näin ollen rakentaa pysyvämpiä menolisäyksiä.

Talousarvion 2021 pohjana on käytetty lautakuntien esityksiä, mutta niihin on tehty menonleikkauksia tai tulon lisäyksiä, joiden vaikutus nettona on 1,8 milj. euroa. Kun talousarvio oli vielä lautakuntien esitysten jälkeen yli 2 milj. euroa alijäämäinen, tasapainotettu esitys on enää 393 495 euroa alijäämäinen.

Tasapainotus on tehty koko kuntaa koskien palkkamäärärahoihin, kun palkankorotuksiin varattua määrärahaa leikattiin 0,3 milj. euroa. Talousarviossa on vain 0,5% palkankorotusvara – tämä tarkoittaa, että vuoden aikana palvelualueilla on kirittävä palkkamenoissa sivistyspalveluja lukuun ottamatta. Sen lisäksi mm. verotuloarvioita nostettiin maksimiin. Palvelualueittain merkittävimmät leikkaukset koskivat perusturvaa, jonka määrärahojen kasvu puolitettiin 0,9 milj. euroon.

Tulorahoituksen pohjaa vahvistaa vielä 2021 valtion tukitoimet. Niiden keskeisimmät erät ovat peruspalvelujen valtionosuuden korotus ja yhteisöveron jako-osuuden korotuksen jatkaminen. Valtion tulee kuntia myös vastaan suoraan koronaan liittyvissä kustannuksissa erityisesti testaukseen ja jäljittämiseen täysimääräiseen korvaukseen liittyen. Näiden koronan kustannusten korvaamisen jakoperusteista ei ole vielä tarkkaa linjausta eikä niitä ole siksi talousarviossa huomioitu.

Muihin kuntien uusiin tai laajeneviin tehtäviin hallitus on luvannut osoittaa täysimääräisen

rahoituksen, jolloin uudistusten toteuttaminen ei heikentäisi kuntataloutta. Oppivelvollisuusikä korotetaan 18 vuoteen, oppilas- ja opiskeluhoollon palveluita perusopetuksessa ja toisella asteella vahvistetaan ja varhaiskasvatusta kehitetään. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakia uudistetaan. Vanhuspalvelujen henkilöstömitoituksen korottamiseen kohdistetaan lisärahoitusta, samoin kuin siihen liittyen lähihoitajien koulutukseen. Varhaiskasvatuserä alennetaan, mikä kompensoidaan korottamalla kuntien yhteisövero-osuutta.

Yhteenlaskettuna valtionosuudet kasvavat 1,6 milj. vuoden 2020 alkuperäisestä talousarviosta. Verotulot eivät ennusteen mukaan näyttäisi kasvavan vuodesta 2020 vaan vuodelle 2021 on budjetoitu sama summa kuin alkuperäisessä 2020 talousarviossa.

Suunnitelman kaudella 2021-2023 on katettava taseeseen kertynyt 0,3 milj. euron alijäämä, jonka kattaminen vuoden 2020 tulosenusteen perusteella ylittyy selvästi. Vuoden 2021 talousarvion määrärahojen riittämiseen sisältyy merkittäviä riskejä erityisesti perusturvapalvelujen osalta, joissa palvelujen tarve kasvaa. Toisaalta suunnitelmavuosille tehdyt painelaskelmat ovat osoittaneet, että tulopohja kaventuu ja on mielekästä pyrkiä sopeuttamaan toimintaa mahdollisimman pian.

Myös VMn kuntatalousohjelmassa korostetaan kuntatalouden jo pitkään jatkuneen tulo- ja menokehityksen rakenteelliseen epätasapainoon tarttumista. Sen taustalla on talouden hidas elpyminen yhdessä väestö ikääntymisen ja rakensukannan iästä johtuvien investointipaineiden kanssa. Eurassa monen muun maaseutukunnan tapaan syntyvyys on laskenut dramaattisesti ja tarve sopeuttaa palveluverkkoa on ilmeinen.

Talousarvio on 393 495 euroa alijäämäinen ja tulevien vuosien tulokehityksessä ei ole luvassa helpotusta vaan päinvastoin, verotuloennusteissa ei ole kasvua vuodelle 2022.

KÄYTTÖTALOUS

Ulkoisten **toimintatuottojen** on ennakoitu hie- man n. 0,1 milj. nousevan vuoden 2019 tilinpää- töksestä. Vakauttamisohjelmassa on päätetty merkittävästä maksujen korottamisesta mm. ve- simaksujen ja terveydenhuollon maksujen osalta. Samaan aikaan kuitenkin talousarvio on laadittu maksutuottojen osalta realistisemmaksi ja toisaalta esimerkiksi jätevesimaksut laskevat merkittävästi Hallavaaran mädättämövesien eh- tyessä toiminnan loppuessa. Tuottojen määrää alentaa myös hallituksen toimet mm. varhais- kasvatusmaksujen ja sosiaali- ja terveydenhuol- lon maksulain osalta.

Talousarviossa on mukana myös sisäiset erät (kunnan omat palvelut omille yksiköille esim. vuokrat ja ateriapalvelut). Sisäiset vuokrat ovat nousseet merkittävästi mm. uusien tilojen käyt- töönoton seurauksena. Tärkeätä on laatia realistinen luopumissuunnitelma vanhoista ti- loista/rakennuksista eroon pääsemiseksi, koska vajaakäytön kustannukset lasketaan jo sadoissa tuhansissa.

Toimintamenoihin on budjetoitu noin 1,2 milj. euroa talousarviota 2020 enemmän. Kolmannes eli 0,8 milj. siitä selittyy henkilöstömenojen kas- vulla. Vuoden 2020 talousarviota laadittaessa vakauttamisohjelman vaikutus näkyi vielä palk- kasumman 0,3 milj. euron laskuna. Palvelujen ostoissa näkyy sairaanhoitopiirille varatun mää- rärahan nousu 0,3 milj. euroa. Merkittävää kas- vua on myös ICT-palvelujen ostoissa 0,2 milj. eu- roa ja koronaan liittyvien testauspalvelujen os- toissa (joihin saadaan korvaus). Lisäksi palvelu- jen ostoihin on siirretty palvelusetelien ostot avustuksista 1,7 milj. euroa.

Palvelualueittain käyttötaloutta avataan tar- kemmalla tasolla. Suurin lisäys menoihin on pe- rusturvapalveluissa 0,963 milj. euroa.

B) INVESTOINNIT JA RAHOITUS

Investoinnit on koottu viiden vuoden investoin- tihjelmaksi, jonka suuruus on yli 23 milj. euroa. Vuotta kohden tämä tekee 4-5 miljoonan inves- toinnit, joka tasona ylittää tavoitteen noin mil- joonalla. Investoinneista suurin osa eli

TULOSLASKELMA

Verotulot ja valtionosuudet kattavat lähes 80% kunnan menoista ja muodostavat näin ollen pohjan talousarvion laatimiselle. Verotuloja on arvioitu kertyvän 45,96 milj. euroa. Se on sama arvio kuin oli vuoden 2020 talousarviossa. Mer- kittävä ero vain on, että näistä yhteisöveron ko- rotetun kuntaosuuden vaikutus on 0,7 milj. eu- roa. Itsessään kunnallisveron tuotto 2021 on laskenut yli 2 milj. euroa vuoden takaisesta en- nusteesta, minkä taustalla koronan vaikutus on valtava. Kunnallisveroa on arvioitu kertyvän 39,9 milj. euroa.

Kiinteistöverojen osalta iso muutos oli Eurassa vuonna 2016, jolloin tehdyn korotuksen ansi- oista tulopohja on vahvistunut yli 0,8 milj. eu- rolla. Kiinteistöveroa on arvioitu kertyvän 3,16 milj. euroa.

Valtionosuuksia on arvioitu kertyvän 26,7 milj. euroa, jossa on mukana peruspalveluiden valti- onosuuden korotus. Opetushallitus on kanavo- inut omat tukitoimensa hankehakujen kautta, joiden tulot näkyvät avustuksissa ja hankkeiden sisältöä on käyty tarkemmin läpi sivistyspalve- luiden teksteissä.

Suunnitelmavuosien osalta kuitenkin on avoinna, miten täysimääräisesti uudet kuntien palvelurakennetta vahvistavat velvoitteet kun- nille kompensoidaan. Paljon riippuu myös kun- nan omasta palveluverkosta, miten tehokkaasti uudet velvoitteet pystytään ottamaan tuotan- toon. Suunnitelmavuosina Euran talous on myös saatettava tasapainoon, johon aiemmin maini- tussa vakauttamisohjelmassa päätetyt toimen- piteet eivät riitä. Palveluverkkoa ja -rakennetta on tarkasteltava kriittisesti jo alkuvuodesta.

noin 2-3 milj. vuositasolla liittyy sivistyspalve- luiden ja perusturvan käytössä olevien vanhojen kiinteistöjen peruskorjaamiseen.

Talousarviovuodelle merkittävin investointi on lukion luonnontieteenluokkien kunnostaminen 1,1 milj. ja siihen liittyvä kalustaminen 0,3 milj. euroa. Panelian oppimiskeskuksen ja koulun peruskorjaus ovat myös listalla n. 0,2 milj. euron investointeina. Panelian oppimiskeskuksen uudisrakentamisen osalta tutkitaan mahdollisuus toteuttaa hanke siirtokelpoisilla tiloilla. Kauttuan koulun peruskorjausta jatketaan liikuntasalin osalta 0,35 milj. eurolla.

Sotekeskuksen lattiassa ilmenneiden ongelmien vuoksi korjausten aloittaminen talousarviovuonna on todennäköistä.

Yhdyskuntateknisiin palveluihin (mm. tiet ja yleiset alueet) on varattu vuosittain noin 0,8 milj. euroa. Vesihuoltolaitoksen vuosittaisia investointeja on karsittu hieman yli puoleen miljoonaan. Vesi- ja jätevesiverkostossa merkittäviä investointikohteita ovat niin vanhan verkoston saneeraus kuin sen laajentaminen erityisesti pohjavesialueille.

Muita investointeja on noin 0,5 miljoonaa sisältäen erilaisia hankkeita maa-alueiden ostosta koululaisten it-laitteisiin. Investoinnit löytyvät

projektikohtaisesti talousarvion loppupuolelta ö4. osasta. Sitovuustaso on projektitaso.

Vuonna 2019 Euran kunta otti uutta velkaa noin 10 milj. euroa, joka tekee 850 euroa per asukas. Velka per asukas oli 2019 3 514 euroa (ka 3 352 eur). 2020 valtion tukitoimet vahvistivat kuntataloutta ja velkaa otettaneen noin miljoona.

Rahoituslaskelmassa on suunniteltu otettavan 10 milj. talousarviolainana ensi vuonna ja tulevina vuosina kuntatodistusohjelman kautta lyhytaikaisempaa velkaa. Talousarviolainalla on tarkoitus siirtää painopistettä lyhytaikaisesta kuntatodistusohjelmalla otetusta lainasta (yht. 25 milj.) pidempiaikaiseen velkaan. Uutta velkaa otettaneen vain pari miljoonaa. Velkaantuesssa on tärkeä suojautua myös mahdolliselta korkojen nousulta pidemmällä tähtäimellä. Seuraavan vuosien osalta korkomarkkinoiden tilanteen on arvioitu pysyvän vakaana, mutta rahoituksen saamista ei pidä pitää itsestään selvyytenä, kuten koronakevät opetti.

2. TALOUSYHTEENVETO – TAULUKKO-OSA

TULOSLASKELMA

(sisäiset ja ulkoiset erät)	TP 2019	TA 2020	TA 2021	ERO	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	7 523 212	7 267 740	7 666 663	398 923	5,5
Maksutuotot	3 418 345	3 594 865	3 305 968	-288 897	-8,0
Tuet ja avustukset	691 328	615 260	838 260	223 000	36,2
Muut toimintatuotot	6 683 715	7 559 781	7 534 761	-25 020	-0,3
Toimintatuotot	18 316 600	19 037 646	19 345 652	308 006	1,6
Valmisteveraston muutos	2 986	0	0	0	
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-35 650 203	-35 697 940	-36 516 631	-687 601	2,3
Palkat ja palkkiot	-28 584 697	-28 538 960	-29 087 782	-440 822	1,9
Henkilösivukulut	-7 065 506	-7 158 980	-7 428 849	-246 779	3,8
Eläkekulut	-6 247 138	-6 077 270	-6 220 737	-124 837	2,4
Muut henkilösivukulut	-818 368	-1 081 710	-1 208 112	-121 942	11,7
Palvelujen ostot*)	-33 478 035	-34 069 768	-36 349 212	-2 289 444	6,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 455 856	-5 930 979	-6 058 319	-132 340	2,1
Avustukset	-5 783 585	-5 153 966	-3 477 700	1 675 900	-33,1
Muut toimintakulut	-5 834 210	-6 402 200	-6 223 050	112 150	-2,8
Toimintakulut	-86 201 888	-87 254 853	-88 624 912	-1 320 969	1,4
Toimintakate	-67 882 302	-68 217 207	-69 279 260	-1 012 963	1,5
Verotulot	43 286 454	45 950 000	45 960 000	10 000	0,0
Valtionosuudet	24 118 275	25 060 000	26 700 000	1 640 000	6,5
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	23 623	30 000	30 000	0	0,0
Muut rahoitustuotot	143 760	260 206	260 206	0	0,0
Korkokulut	-68 863	-100 000	-160 000	-60 000	60,0
Muut rahoituskulut	-147 184	-274 206	-119 206	155 000	-56,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 663	-84 000	11 000	95 000	-113,1
Vuosikate	-526 236	2 708 793	3 391 740	732 037	49,1
Poistot ja arvonalentumiset	-3 726 318	-3 796 305	-3 804 190	-7 885	0,2
Tilikauden tulos	-4 252 554	-1 087 512	-412 450	724 152	-72,6
Poistoeron muutos	21 253	20 045	18 955	-1 090	-5,4
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-4 231 300	-1 067 467	-393 495	-723 062	-73,8

*) Palveluiden ostojen tilille on siirretty palvelusetelien ostot (4315) avustuksista johtuen Kuntatieto-ohjelmaan liittyvästä tilimuutoksesta. Talousarviolaadinnan yhteydessä palvelusetelit (yht 1,7 milj.) pidettiin vertailukelpoisuuden vuoksi avustuksissa, mutta siirto on tehty ennen lopullista käsittelyä.

Vastaava taulukko tuloslaskelmasta koskien vain ulkoisia eriä talousarviokirjan liitteenä.

KÄYTTÖTALOUSOSA PALVELUALUEITTAIN

100 KUNTAJOHTAMINEN JA VETOVOI-MAPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos	Muutos %
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)					
Toimintatulot	464	766	778	13	1,6 %
Toimintamenot	-1 652	-1 725	-1 821	-175	5,5 %
Toimintakate (Netto)	-1 188	-960	-1 043	-84	17,2 %
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-44	-38	-38		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 696	-1 763	-1 858		

103 HALLINTOPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos	Muutos %
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)					
Toimintatulot	75	113	110	-3	-2,6 %
Toimintamenot	-951	-1 119	-1 142	-23	2,0 %
Toimintakate (Netto)	-877	-1 006	-1 032	-26	2,6 %
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-27	-25	-45		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-978	-1 144	-1 187		

110 KONSERNIN TUKIPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos	Muutos %
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)					
Toimintatulot	529	536	554	19	3,5 %
Toimintamenot	-1 179	-1 247	-1 289	-42	3,3 %
Toimintakate (Netto)	-649	-712	-735	-23	3,2 %
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-67	-49	-40		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 246	-1 296	-1 329		

300 PERUSTURVAPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos	Muutos %
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)					
Toimintatulot	4 082	3 934	3 669	-265	-6,7 %
Toimintamenot	-46 016	-46 743	-47 706	-963	2,1 %
Toimintakate (Netto)	-41 934	-42 809	-44 037	-1 228	2,9 %
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-73	-16	-12		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-46 089	-46 759	-47 718		

400 SIVISTYSPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos	Muutos %
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)					
Toimintatulot	1 421	1 250	1 507	257	20,6 %
Toimintamenot	-22 887	-22 898	-23 154	-256	0,9 %
Toimintakate (Netto)	-21 466	-21 648	-21 647	-1	0,0 %
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-260	-241	-302		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-23 147	-23 139	-23 456		

600 TEKNISET PALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos	Muutos %
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)					
Toimintatulot	11 746	12 440	12 727	287	2,3 %
Toimintamenot	-13 514	-13 522	-13 512	10	-0,1 %
Toimintakate (Netto)	-1 768	-1 083	-786	297	-27,4 %
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-3 255	-3 428	-3 368		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-16 770	-16 950	-16 881		

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

KÄYTTÖTALOUSOSA		MÄÄRÄRAHAT	TULOARVIOT
Kunnanhallitus			
Kuntajohtaminen	N	-1 821	778
Hallintopalvelut	N	-1 142	110
Konsernin tukipalvelut	N	-1 289	554
Perusturvalautakunta			
Perusturvapalvelut	N	-47 706	3 669
Sivistyslautakunta			
Sivistyspalvelut	N	-23 154	1 507
Tekninen lautakunta			
Tekniset palvelut	N	-13 512	12 727
Vesilaitos (sis. Ed.)	N	(-1 965)	(2 899)
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot			45 960
Valtionosuudet			26 700
Korkotulot			30
Muut rahoitustulot			260
Korkomenot		-160	
Muut rahoitusmenot		-119	
INVESTOINTIOSA		-4 661	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset		-10	
Antolainasaamisten vähennykset			100
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-1 200	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	-7 000	
KAIKKI YHTEENSÄ		-101 765	102 396

Talousarvion sitovuus nettona (N) eli tulo- että menoarvioiden yhteenlaskettu summa (netto) on sitova valtuustoon nähden. Pitkäaikaisten lainojen lisäys on sitova bruttotasolla (B).

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET PALVELUALUEITTAIN

KUNTAJOHTAMINEN

Kuntajohtaminen muodostuu luottamushenkilöhallinnosta (valtuusto ja kunnanhallitus), edunvalvonnasta ja yhteistyöstä, omaisuuden hallinnasta ja luovutuksesta sekä kaavoituksesta. Vetovoimapalvelut käsittävät elinvoimapalvelut (yrityskehittäminen; kehittäminen ja markkinointi; sekä uutena tehtävänä sivistystoimesta siirtynyt joukkoliikenne) ja kulttuuripalvelut (matkailun kehittäminen, kulttuuripalvelut ja kulttuuritilaisuudet).

Kuntavaalit pidetään 18.4.2021, jolloin kuntaan valitaan 35 valtuutettua. Valtuuston uusi toimikausi alkaa 1.6. Luottamushenkilö- ja henkilöstöorganisaatio jatkavat nykyisessä muodossa siihen saakka kunnes sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus käynnistyy 1.1.2023. Lainsäädännön on valtioneuvoston suunnitelmien mukaan tarkoitus valmistua eduskunnan kevätistunto-kaudella 2021. Uudistus koskee sote-palvelujen lisäksi pelastustoimea. Valmistella on laajempiin palvelujen maakunnallistaminen.

Uuden valtuustokauden myötä talousarvioon on lisätty sekä valtuuston että kunnanhallituksen koulutukseen ja perehdyttämiseen sekä tietotekniisiin valmiuksiin yhteensä noin 20 000 euroa.

Joukkoliikenteen kustannusten siirto sivistystoimesta on 35.000 euroa.

Euran kunnassa on monipuolisesti tarjolla kaavatontteja asumisen, liiketoiminnan ja teollisuuden tarpeisiin. Kaikilla kaavoitetuilla alueilla ei ole rakennettu infrastruktuuria.

Vuoden 2021 aikana laaditaan Hinnerjoen ja Honkilahden osayleiskaavoja. Asemakaavaa laaditaan Euran keskustaan. Ranta-asemakaavoja on vireillä yhteensä 6 kappaletta pääosin Pyhäjärven ranta-asemakaavan II - alueella.

Enenevässä määrin on ilmennyt halukkuutta vakituiseen asumiseen alueilla, joissa on ranta-asemakaava. Tämän takia käynnistetään

selvitystyö ranta-alueista, joilla vakituinen asuminen voidaan mahdollistaa.

ELINKEINOPALVELUT

Huhtikuussa 2020 Amcor Flexibles Finland Oy:n tuotannon loputtua työtä vaille jäi noin 130 työntekijää, jotka ovat vuoden 2020 aikana työllistyneet muihin yrityksiin niin hyvin, että vuonna 2021 ei tarvita työllistymisen edistämiseksi erityistoimia. Muutamia henkilöitä Amcorin työvoimasta perustivat oman yrityksen.

Vastuualueelle on perustettu uusi yrityskoordinaattorin toimi, joka aloittaa vuoden 2021 alussa. Uuden henkilön tehtävänä on vastata yritysten sijoittumispalveluista, mikä käsittää sekä kunnan että yksityisten vapaana olevien tonttien ja toimitilojen markkinoinnin, välittämisen ja jalostamisen. Keskeisiä kohteita ovat keskustan valmisteilla oleva asemakaava, Souppaan alue, Neitsytmäen yritysalue, Mykoran alueen kaavoitettu teollisuusalue sekä Kauriskorven alue. Lisäksi selvitetään muiden yrityskäyttöön osoitettujen alueiden kehittämistä ja jalostamista sekä niiden kunnallistekniikan rakentamista.

Uusien yritysten määrätavoitteeksi asetetaan 60 uutta yritystä. Tavoitteen saavuttamiseksi ylläpidetään laadukasta ja monipuolista neuvontapalvelua, järjestetään toimialakohtaisia yritys-klinikoita, mahdollistetaan uusien ja toimivien yritysten verkostoitumista aamukahvitilaisuuksien, asiantuntijaluentojen ja yrityspalvelun yrityskäyntien avulla.

Tuotekehityksellä voidaan kasvattaa olemassa olevaa liiketoimintaa sekä aloittaa uutta liiketoimintaa. Tuotekehitystyön edistämiseksi järjestetään vuonna 2021 yrityksille ja yritystä suunnitteleville tuotekehityskilpailu. Tämän lisäksi järjestetään tuotekehitykseen liittyviä yritys-klinikoita ja asiantuntijaluentoja erilaisista rahoituskäytännöistä.

Euralaiset kaupalliset palvelut ovat suhteellisen hyvät. Kaupallisten palveluiden tason säilyttämiseksi ja vetovoiman lisäämiseksi elinkeinopalvelut tekee yhteismarkkinointia yritysten kanssa markkina-alueen laajentamiseksi. Yhteistyössä eri tahojen kanssa kartoitetaan ja mahdollisesti toteutetaan palvelukanava, joka palvelee yhtäläillä yksittäisiä kuntalaisia ja kansalaisia, yrityksiä kuin kunnan omia hankintoja.

Ihmisten tapa tehdä töitä on muuttunut. Jos varsinainen työpaikka on muualla kuin Eurassa, niin työtä voi tehdä tehokkaasti myös etänä Eurasta käsin. Säästyy aikaa, vaivaa, energiaa ja kustannuksia. Rakennetaan sopivaan olemassa olevaan tilaan etätyötoimisto, joka mahdollistaa useamman henkilön työskennellä etänä.

Töihin Euraan! Hyville tekijöille on kysyntää euralaisissa yrityksille. Yritysten työvoiman saannin turvaamiseksi Sataedun kanssa jatketaan rekrytointiprojektia.

Euralaisen elintarviketuotannon liiketoimintamahdollisuudet uusille yrityksille ovat suuret. Vuonna 2021 nostetaan esiin upeita ja kannustavia yritysmerkkejä siitä, miten alueen raaka-aineita hyödyntäen on saatu aikaan hyviä tulevaisuuden tuotteita. Kunta on aktiivisesti mukana satakuntalaisen elintarvikeklusterin rakentamisessa.

KULTTUURI, MATKAILU, MARKKINOINTI JA KEHITTÄMINEN

Vastuualue on mukana järjestämässä, toteuttamassa ja koordinoimassa kulttuuritapahtumia. Se myös avustaa toimijoita niiden tapahtumatuotannossa ja jakaa avustuksia. Tapahtumia ovat mm. Lasten tammikuu, seniori-ikäisten maaliskuu, Sanat! -kirjallisuustapahtuma ja lasten kesäpäiväleirit kesäkuussa. Uutena kehitetään Euranrinkilän leipomispäiviä ja kulttuuriympäristötapahtumaa. Tapahtumien suunnittelussa otetaan huomioon koronan vaikutukset ja niille etsitään vaihtoehtoisia järjestämistapoja.

Vastuualue huolehtii näyttelytoiminnasta esihistorian opastuskeskus Nauravassa lohikäärmeessä, terassitalon asunnossa, Luistarissa sekä

pääkirjaston näyttelytilassa ja sote-keskuksen aulatilaisissa. Kauttua tehtaitten museon uudistamista ja siirtoa suunnitellaan.

Eura on mukana Alvar Aalto -kaupunkiverkostossa ja sen myötä mm. Visit Alvar Aalto -matkailuhankkeessa. Asukas- ja imagomarkkinointihanke saatetaan loppuun vuoden 2021 aikana, kun kunnan strategiatyö valmistuu.

Kulttuurikasvatussuunnitelmaa päivitetään yhdessä sivistyspalveluiden kanssa. Kotiseutuarkiston ylläpitoa jatketaan. Historiankirjoituksen käsikirjoitus valmistuu vuonna 2021.

Yrittäjyyttä Ruukinpuistossa -hanke käynnistyi 2020 ELY-keskuksen rahoituksena. Hanke kestää vuoden 2022 loppuun. Sen tavoitteena on kehittää Kauttua Ruukinpuistossa yritystoimintaa niin, että alue palvelee sekä asukkaita että matkailijoita ammattitaitoisesti ja ympäri vuotisesti. Hankkeen aikana parannetaan alueen saavutettavuutta, edistetään liiketoiminnan kestävyttä ja kannattavuutta huomioiden alueen kulttuurihistoriallinen arvo ja kestävä kehityksen eri ulottuvuudet. Hankkeessa etsitään alueelle uusia yrityksiä ja yrittäjiä, kehitetään yritysten yhteistoimintaa ja rakennetaan verkostoja, jotka tukevat yrittäjien toimintaa. Yhteiset markkinointitoimet, yhdessä kehitetyt toimintamallit ja alueen brändin rakentaminen tuovat alueelle tunnettuutta ja kävijöitä.

HALLINTOPALVELUT

Hallintopalveluiden palvelualueen keskeisimmät tavoitteet vuodelle 2021 ovat seuraavat: tavoitteiden saavuttaminen talousarvioon varatuilla resursseilla, hallita tietojärjestelmä uudistukset onnistuneesti ja palvella koko kuntaa kiitettävästi niin yleishallinnon kuin henkilöstöhallinnon osaluilla.

Palvelualueen toiminta jakaantuu hallintopalveluiden ja henkilöstöpalveluiden vastuualueelle. Henkilöstömäärältään palvelualue on pieni. Hallintopalvelut vastaa koko kunnan yleishallinnosta ja henkilöstöhallinnosta. Palvelualueetta johtaa hallintojohtaja. Palvelualueen henkilöstöön on resursoitu 7,25 htv sekä työsuojelu että luottamushenkilöiden ko. työskentelyn osuudet palkkameinoista.

HALLINTOPALVELUT vastaa yleisesti hallintomenettelystä ja valmistelee yhteistyössä palvelualueiden kanssa kunnanhallituksen ja valtuuston käsittelyyn tulevat asiat. Lisäksi hallintopalvelut koordinoivat kunnan viestintää. Vuoden 2021 osalta ylimääräistä resursointia aiheuttaa kevään kuntavaalit, joiden järjestelyistä hallintopalveluiden vastuualue vastaa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Hallintomenettelyn ohjaaminen on digitalisoitu pitkälle ja se on sujuvaa	Tiedonohjaussuunnitelman valmistuminen ja asianhallinta järjestelmän päivittäminen seuraavan sukupolven versioon (investointiosassa), mukaan lukien sähköinen arkistointi ja sähköinen allekirjoitus	Onnistunut käyttöönottoprojekti ja sisäinen asiakaspalaute

Riskit: Tietojärjestelmien mittavat uudistukset ovat merkittäviä riskejä jatkuvalla toiminnalle. Projekti edellyttää riittävän resurssin turvaamisen, jotta käytön jalkauttaminen onnistuu ja toiminta tehostuu

HENKILÖSTÖPALVELUT vastaa henkilöstövoimavaroista koko kunnan tasolla. Tähän kuuluu palkanmaksuprosessit, yleistason johtaminen ja koordinointi sisältäen työhyvinvoinnin turvaamisen.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Hallintopalveluiden toiminta vaikuttaa myönteisesti koko henkilöstön työhyvinvointiin ja yhdenvertaisen aseman turvaamiseen	Työhyvinvoinnin johtamisen kehittäminen sisäisesti ja yhteistyössä työterveyshuollon kanssa	Sairauspoissaolojen ja työtapa-turmien määrä
Palkanmaksuprosessien turvaaminen tietojärjestelmä uudistuksen jälkeen	Palkanlaskennan tietojärjestelmä uudistuksen jalkauttaminen onnistuneesti	

Riskit: Vähennettyjen henkilöstöresurssien ja nykypäivän työelämän tuottavuusvaateiden myötä työhyvinvointi ja henkilöstön jaksaminen ovat avain asemassa myös organisaation menestymisen kannalta. Johtamisessa tulee painottaa priorisointia ja uusia toimintatapoja, jotta henkilöstö suoriutuu työstään hyvinvoivana ja tuottavasti.

KONSERNIN TUKIPALVELUT

TALOUSPALVELUJEN tärkein tavoite on kunnan talouden tasapainottaminen yhdessä palvelualueiden kanssa. Tässä merkittävä osa on päätöksenteon taloudellisten vaikutusten esiintuominen. Talouden alijäämäisyys on yksi kunnan merkittävimmistä riskeistä.

Taloudessa pidemmän tähtäimen säästöjä voidaan saavuttaa vain palveluverkoston ja -rakennetta kriittisesti arvioimalla. Arvioinnin tueksi tarvitaan tietoa yksikkökustannuksista. Uudessa kuntastrategiassa linjattavien menestymisen kulmakivien seurannan mittarointi on myös tärkeä osa kunnan raportoinnin kehittämistä.

Kuntatalouden raportointi uudistuu merkittävästi talousarviovuonna, johon on varauduttu viime vuoden aikana järjestelmäuudistuksen yhteydessä. Raportoinnin vastaavuuden varmistaminen on vuoden toinen tärkeä tavoite. Kuntakonsernin osalta rahoitusriskin seuranta kehitetään ottamalla Apollo- ohjelmisto käyttöön, jossa kuntakonsernin lainoja hallinnoidaan.

TIETOHALLINTOPALVELUISSA Koronan aiheuttamiin haasteisiin etätyön lisääntymisen kautta on pystytty nopealla aikataululla varautumaan hyvin. Tavoitteena on edelleen tukea palvelualueita etätyön ja -opetuksen puitteiden järjestämisessä soveltuvan laitekannan, ohjelmistojen ja tietoturvan osalta. Tietoturvariskiä pyritään minimoimaan mm. laajentamalla

virustorjuntaohjelman hälytysten seuranta ja skannaamalla haavoittuvuuksia.

MAASEUTUPALVELUT hoitaa tehtyjen sopimusten perusteella maaseutuhallinnon tehtäviä vuonna 2021 kuuden kunnan ja kaupungin alueella. (Eura, Eurajoki, Harjavalta, Kokemäki, Nakkila ja Rauma). Yksikössä on neljä maaseutuasiamiestä, sihteeri ja maaseutupäällikkö.

Toiminta-alueella myönnetään vuosittain maataloustukia n. 33 milj.€. Aktiivitulojen lukumäärä alueella oli 995 (15.6.2020). Kustannukset jaetaan tilojen lukumäärän suhteessa. Euran kunnan osuus kustannuksista on n. 30 %.

Euran kunta on solminut Ruokaviraston kanssa maksajavirastosopimuksen. Maaseutupalveluiden pääasiallisena tehtävänä on hallinnoida tukijärjestelmää maksajavirastosopimuksen mukaisesti. Merkittäviä riskejä asiakaspalvelussa ja hallinnossa muodostavat tukiehtojen yksityiskohtaisuus sekä tietojärjestelmien toiminta. *Riskit on arvioitu maksajavirastosopimuksen mukaisesti.*

Ruokavirasto valvoo sopimuksen ehtojen ja palvelutavoitteiden toteutumista valvonnoilla, auditoinneilla ja vuosittain annettavalla vakuutusella tehtävien hoidosta. Maaseutupalvelujen tavoitteena on toimia näiden ehtojen ja sopimuksessa sovittujen palvelutavoitteiden mukaan ja pyrkiä toiminnassa hyvään laatuun ja palveluun.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
1. Automatisaation ja ajantasaisuuden lisääminen taloushallinnon rutiineissa	Laskujen käsittelyn tehostaminen automatisaatiolla ja laskutuksen ajantasaisuus	Laskujen automatisaation tason nostaminen ja kuukausitason ajantasaisuus laskutuksessa
2. Kuti -hankkeen raportoinnin onnistuminen	Kirjanpidon tunnistaiden vastaavuus kansalliseen raportointiin	Raportit saadaan ongelmitta järjestelmästä
Riskin tunnistaminen	Riskin käsittely	TA 21 tavoite
Talouden alijäämäisyyttä ei saada käännettyä	Palveluverkoston ja rakenteen merkityksen tärkeyden korostaminen päätöksenteossa	Palvelurakennetta ja -verkostoa arvioidaan kustannusten näkökulmasta, yksikkökustannusten seuranta
Tietoturvahyökkäykset	Virustorjuntaohjelman kehittäminen, käyttäjälähtöinen tietoturva	Skannataan mahdollisia aukkoja ja tutkitaan virushälytysten syitä

PERUSTURVAPALVELUT

Perusturvapalvelut edistää ja tukee kokonaisvaltaista hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Kuntalaisten päivittäin tarvitsemat palvelut tuotetaan suurelta osin palveluiltaan laajemmassa sote-keskuksessa. Lähipalvelupisteissä tuotetaan neuvontapalveluja sekä terveydenhuollon palveluja rajoitetusti. Perusturvan toimintamalli perustuu väestön palvelutarpeeseen, ennaltaehkäisyyn ja moniammatilliseen työskentelyyn.

Perusturvapalvelut osallistuu tulevaan sote-uudistukseen alueellisesti ja valtakunnallisesti. Perusturvapalvelut toteuttaa Satakunnan sote-uudistuksen, Satasoten sekä maakunnallisten osahankkeiden toimintasuunnitelmia. Perusturvapalveluiden työntekijät ovat mukana sote-uudistuksen valmistelussa työryhmien kautta.

Euran perusturvapalveluiden organisaatio muodostuu kehittämis- ja palveluyksiköstä sekä kolmesta vastuualueesta: sote-avopalvelut, vanhus- ja vammaispalvelut sekä lasten ja nuorten palvelut.

Perusturvapalveluiden tavoitteita laadittaessa talousarviovuodelle 2021, laadinnan perustana ovat olleet alla olevat Euran kunnan hyvinvointisuunnitelman pidemmän aikavälin päämäärät:

HYVINVOINTISUUNNITELMAN PÄÄMÄÄRÄT

- + Laadukkaat ja oikea-aikaiset ja kustannustehokkaat peruspalvelut kuntalaisille
- + Kuntalaisten omaehtoisen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
- + Kuntalaisten yhteisöllisyyden ja osallisuuden tukeminen
- + Sähköisen asioinnin ja uuden teknologian hyödyntäminen kuntalaisten palveluissa
- + Turvallinen ja viihtyisä kunta

PERUSTURVAPALVELUIDEN TAVOITTEET TALOUSARVIOVUONNA 2021

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Asiakkaiden palvelutarpeeseen vastataan vaikuttavilla ja kustannustehokkailla palveluilla	Palvelurakenteelliset muutokset Uusien palveluiden ja toimintamallien käyttöönotto	Eri palveluiden piirissä olevien asiakkaiden lkm
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö	Työhyvinvoinnin ja osaamisen vahvistaminen	Terveysperusteiset poissaolot Koulutuspäivien lkm Toteutuneiden kehityskeskustelujen prosentuaalinen osuus
Aktiiviset ja hyvinvoivat kuntalaiset	Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen palveluiden suunnittelussa ja arvioinnissa Kolmannen sektorin ja vapaaehtoistoimijoiden roolin vahvistaminen kunnan yhteistyökumppaneina	Osallistujien lukumäärät Asiakasraatien lkm Yhteistyöprojektien lkm

KEHITTÄMIS- JA PALVELUYKSIKKÖ

Kehittämis- ja palveluyksikön tehtävänä on koko perusturvapalveluita koskeva suunnittelu ja ohjaus sekä palveluiden kehittäminen ja asiantuntija-palveluiden tarjoaminen.

Kehittämis- ja palveluyksikkö vastaa talousarvion ja tilinpäätöksen valmistelusta ja laidinnasta sekä talouden tunnuslukujen seurannasta, kehityksestä ja raportoinnista. Se ohjaa ja koordinoi perusturvapalveluiden henkilöstöhankinta- ja työhönottopalveluita sekä vastaa niiden kehittämisestä.

Kehittämis- ja palveluyksikön vastuulla ovat perusturvapalveluiden hankintojen ja kilpailutusten suunnittelu, aikataulutus, täytäntöönpano ja sopimusten hallinta lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Yksikkö vastaa perusturvapalveluiden kehittämishankkeista, henkilöstön koulutussuunnittelusta ja koko perusturvaan koskevasta viestinnästä ja sen kehittämisestä.

Kehittämis- ja palveluyksikön tavoitteena on koordinoita ja kehittää laatutyötä, tiedolla johtamista sekä tarjota kattavat ja kokonaisvaltaiset toimialueelleen kuuluvat asiantuntijapalvelut perusturvapalveluiden eri vastuualueille.

Kehittämis- ja palveluyksikössä työskentelee 11 työntekijää. Kehittämis- ja palveluyksikössä jatketaan vuonna 2021 edelleen laskutusprosessien kehittämistä.

Kehittämis- ja palveluyksikön talousarvioon on sisällytetty **toimistosihteerin ½ työpanoksen lisäys**, jotta lastensuojelun henkilöstölle voidaan mahdollistaa asiakastyöhön optimaaliset edellytykset. Resurssin lisäyksen kustannusvaikutus vuositasolla noin 18 000 €. *Johtavan hoitajan virka jää 1.7. lukien täyttämättä.*

SOTE-AVOPALVELUT

Sote-avopalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille terveyden- ja sosiaalihuollon palvelukokonaisuuksia lähialueina, joissa asiakkaan tarpeet huomioidaan kokonaisvaltaisesti. Avainasemassa palvelussa ovat oikea-aikaisuus, moniammatillinen yhteistyö ja kuntalaisen vastuun otto omasta

hyvinvoinnistaan. Sote-avopalvelut tukevat omalla asiantuntemuksellaan muiden toimintasektoreiden terveyttä edistäviä ratkaisuja.

Erikoissairaanhoidon tukee perusterveydenhuollon toimintaa tarjoamalla erikoissairaanhoidon palveluita. Erikoissairaanhoidon tuotetaan ostopalveluina pääasiassa Satakunnan sairaanhoitopiiriltä.

Suun terveydenhuollon tavoitteena on tarjota väestölle suun terveydenhuollon palvelut, tukea asukkaiden omaa vastuuta terveydestään ja tukea muiden toiminta-alueiden terveyttä edistäviä ratkaisuja.

Vuoden 2020 aikana lääkäriresurssi on parantunut paljon ja kaikki lääkärivirat on saatu täytettyä. Tällä hetkellä poissaoloja, loma-aikoja jne. on täydennetty ostopalvelulääkäreillä, joiden hinta on huomattavasti vakituisia lääkäreitä kalliimpi. Nyt onkin arvioitu, että vuoden 2021 alusta olisi järkevää perustaa **uusi lääkärin virka**, joka vähentäisi huomattavasti ostopalvelulääkärien käyttöä. Tämä **ei aiheuta lisäkustannuksia**, koska määräraha voidaan vähentää ostopalvelulääkäreihin meneistä varoista. Samalla lääkäriresurssi paranee, koska samalla rahalla saadaan yksi koko aikainen lääkäri lisää koko vuodeksi, kun ostopalvelulääkärit ovat työskennelleet pätikkäin pitkin vuotta.

Koronapandemia tilanne on jo vuonna 2020 aiheuttanut paljon lisätyötä ja lisäkustannuksia ja hidastanut monia kehittämisprojekteja. Suunnitelmia onkin täytyntä siirtää vuodelle 2021. Pandemia tilanne on lisännyt vastaanototon työmäärää siten, että on tarvittu **yksi määräaikainen sairaanhoitaja lisää**. Tämä hoitaja tarvitaan myös ensi vuodeksi. Lisäksi pandemia tilanne on lisännyt suuresti suojarusteisiin meneviä kustannuksia sekä laboratoriokuluja koronanäytteiden osalta.

Koronapandemian arvioitu lisäkustannus muodostuu suojarusteista (10 000e), yhden sairaanhoitajan lisäresurssista, henkilöstön varallaolosta (52 000e) sekä laboratorionäytteistä (75 e/laboratorionäyte, n. 17/pv = 330 000e/vuosi) eli yhteensä arvioitu koronavaikutus on noin 392 000 euroa. Lisäksi Kelan maksuosuuslistalla olevien asiakkaiden määrä ja sitä kautta kustannukset voi vaihdella suurestikin koronapandemian vaikutus-

ten mukaan (kuntouttavan työtoiminnan jatkuminen, ryhmien järjestäminen).

Sote-avopalveluissa kehitetään palveluprosesseja ja asiakkaan palveluketjuja yhteistyössä työllisyyspalveluiden, mielenterveys- ja päihdepalveluiden ja työikäisten sosiaalipalvelujen välillä. Tavoitteena asiakkaan sujuvat ja asiakaslähtöiset palvelut. Vastaanottopalveluissa lääkärin ja hoitajien vastaanotolla toimintamalli uudistettiin kokonaan vuonna 2020. Tavoitteena tälle oli, että tuottavuus kasvaa, asiakaskokemus paranee, vaikuttavuus lisääntyy ja henkilöstökokemus paranee. Toimintamallin suuri rakenteellinen uudistus sujui hyvin vuonna 2020 ja vuonna 2021 keskitytään kehittämään toimintamallin osakokonaisuuksien sisältöjä entistä toimivammiksi. Sote-avopalveluissa kehitetään toimintaa myös osana Satakunnan sote-uudistuksen hanketyötä.

Työllisyyspalvelut (toimintakeskus, Nuorten työpaja) yhdistettiin vuonna 2019 sote-avopalveluihin ja vuonna 2020 on rakennettu moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Työllisyyspalveluiden ympärille onkin saatu rakennettua moniammatillinen tiimi ratkomaan työttömien haasteita kokonaisvaltaisella otteella. Tässä toiminnassa myös kuntouttava työtoiminta on suunniteltu osaksi työllistämistä kohti etenevää polkua.

Kuntouttavalle työtoiminnalle on asetettu tavoitteeksi vuodelle 2021 vähintään 100 asiakkuutta. Tämä tavoite edellyttää, että kaikki kunnan palvelualueet veloitetaan ottamaan toimintaansa mukaan kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita. Kuntouttavassa työtoiminnassa voidaan käyttää palvelumuotoilua toimintakatteen sisällä. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa toteutetaan lyhytterapia pilotti, jolla tavoitellaan mielenterveyspotilaiden tehokkaampaa ja kustannuksia säästävää hoitoa.

Toimintakeskuksen asiakasmäärä lisääntyy ensi vuoden keväällä. Osa heistä on vaikeavammaisia ja osalla paljon muita haasteita. Paikkoja toimintakeskuksesta ei voida myöntää ilman työntekijän lisäresurssia. Lisäksi tarvitaan lisätilaa. Toimintatila on saatava lisää erityistarpeiden vuoksi ja lisäksi uudet asiakkaat nuoria ja heidät täytyy eriyttää omaksi toiminnaksi. Kuntonummen lisätilaselvitys käynnissä. Henkilöstöresurssin lisäystarve on

vuoden 2021 elokuun alusta lähtien 1 ohjaaja ja 1 hoitaja.

Henkilöstön työhyvinvointiin panostetaan työhyvinvointikyselyyn liittyvä toimenpideohjelma 2020-2021 mukaisesti ja kolmannen sektorin kanssa tehtävää yhteistyötä vahvistetaan hyödyntämällä esimerkiksi kolmannen sektorin tarjoamaa kokemusasiantuntijuutta ja kuntoutustoimintaa.

VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT

VANHUSPALVELUJEN tavoitteena on, että ikäihmiset voivat asua omissa kodeissaan mahdollisimman pitkään. Palvelutuotanto pyritään järjestämään tätä toimintaa tukevaksi. Asiakas muuttaa perhe- tai palvelukotiin vasta sitten, kun kaikki kotona asumista tukevat palvelut on todettu riittäväksi.

Vanhuspalveluihin kuuluvat ikäkeskus, seniorineuvola, muistipoliklinikka, ikäihmisten päivätoiminta, kotihoito ja kotihoidon tukipalvelut, ikäihmisten perhehoito, terveyskeskussairaala, kotisairaala, arviointi- ja kuntoutusyksikkö sekä Osmanrinteen, Suvannon, Tolppamäen ja Viljavainion palvelukodit.

Vanhusten palvelutarpeen arviointia yhdenmukaistetaan ja kehitetään siten, että mittarit ja lomakkeet ovat yhtenäiset kaikissa yksiköissä. Seniorineuvola jatkaa edelleen matalan kynnyksen palveluna eri puolilla kuntaa. Uutena toimintana aloitetaan ennaltaehkäisevät tapaamiset 75-vuotiaiden ikäluokan kanssa. Muistipoliklinikan geriatricipalvelut toteutetaan edelleen pääasiassa etäviestintänä.

Kotihoidossa kehitetään ja käynnistetään vuonna 2021 kotikuntoutuksen toimintamalli. Kotihoidossa panostetaan lisäksi etähoidon vahvistamiseen, palvelutarpeen arviointiin ja hoidon vaikuttavuuteen. Ikäihmisten päivätoiminnassa ryhmiä keskitetään keskustan toimipisteeseen ja osallistumisoikeutta rajataan enintään kahteen päivään viikossa. Ikäihmisten perhehoidossa kehitetään erityisesti kotiin annettavaa perhehoitoa ja valmennetaan uusia perhehoitajia.

Arviointi- ja kuntoutusyksikön toimintaa edelleen kehitetään ja vahvistetaan. Asiakaspaikkojen

määrää nostetaan kahdella. Erityisesti panostetaan asiakkaiden ohjautumiseen arviointijaksoille oikeassa vaiheessa silloin, kun toimintakyvyssä on tapahtunut syystä tai toisesta huononemista.

Tehostetussa palveluasumisessa panostetaan yhtenäisten toimintakäytäntöjen juurruttamiseen. Lisäksi panostetaan hyvään kirjaamiseen ja lähesmiehen läsnäolollaan antamaan tukeen. Palvelu-koti **Suvannon** asukaspaikkamäärää vähennetään kahdella, jolloin henkilöstömitoitus nousee tasolle 0,6. **Palvelukoti Viljavainio muutetaan palveluasumisen yksiköksi, johon varataan siirtymäaikaa koko vuosi 2021. Vapautuvaa henkilöstöresurssia siirretään kotihoitoon.**

Palvelusetelin käyttö ikäihmisten tehostetussa palveluasumisessa pyritään pitämään maltillisena. Palvelusetelin tarkoituksena on lisätä valinnanvapautta, tukea ikäihmisten kotona asumista esim. omaishoitoperheissä ja vähentää terveyskeskussairaalan käyttöä jonotuspaikkana. Tehostetun palveluasumisen palvelusetelin arvoa **korotetaan 103 euroon**. Omaishoidontuen palvelusetelin arvo pidetään 125 eurossa. Palvelusetelin arvon nostamisen kustannusvaikutus on vuoden 2021 talousarviossa noin 56 000 euroa. *Tavoitteena on vähentää tehostetussa palveluasumisessa olevien suhteellista osuutta.*

Terveyskeskussairaalassa tuotetaan vain akuutteja sairaanhoitopalveluita niitä tarvitseville potilaille. Tk-sairaalan potilaspaikkojen määrää vähennetään kahdella. Vapautuvaa henkilöstöresurssia siirretään arviointi- ja kuntoutusyksikköön. Kotisairaala mahdollistaa sairaalatasoisen hoidon potilaan omassa kodissa.

VAMMAISPALVELUJEN tavoitteena on tuottaa mahdollisimman kattavat ja laadukkaat palvelut vammaisille joko kunnan omana toimintana tai os-topalveluna. Vammaispalvelut tukevat vammaisten omatoimisuutta ja selviytymistä avohuollossa eri tavoin. Vammaispalveluihin kuuluvat asiakas- ja palveluohjaus (sosiaalityö), kuntoutusohjaus ja asumisvalmennus sekä asumispalveluyksiköt Rantaniitty, Joenpesä, Tuulenpesä, Peiponpesä ja Nuutti.

Vuonna 2021 vahvistetaan edelleen yhteistyötä vammaispalvelujen ja toimintakeskuksen välillä.

Tavoitteena on mahdollistaa vammaisten omannäköisen elämän toteutuminen ja tukea perheitä arjessa selviytymisessä. Välimuotoisia asumisratkaisuja suunnitellaan erityisesti Euran keskustan alueelle sekä vaikeavammaisten että kehitysvammaisten itsenäisen asumisen tueksi. Vuoden 2021 aikana kartoitetaan vammaisten asiakkaiden kokonaismäärää, jotka ovat tulevaisuudessa tulossa palveluiden piiriin ja minkälaista varautumistarvetta ne vammaispalveluille mahdollisesti aiheuttavat.

Palvelukodeissa kehitetään toimintamuotoja asiakaskunnan muuttuvien tarpeiden mukaisesti. Palvelukoti Rantaniityssä vähennetään yksi asukaspaikka, jolloin henkilöstömitoitus nousee tasolle 0,7. Lyhytaikaishoitoa vahvistetaan ja kehitetään edelleen kotona asumisen tukemiseksi.

Henkilöstön työhyvinvointiin panostetaan työni-kerrolla ja osaamisen vahvistamisella. **Varahenkilöstö aloittaa omana yksikkönä vuoden 2021** alussa ja työskentelee kotihoidossa, kaikissa palvelukodeissa sekä arviointi- ja kuntoutusyksikössä. Varahenkilöjärjestelmä parantaa palvelujen laatua, koska hoitohenkilökunnan poissaolojen sijaisena toimii vakinainen ja kokenut hoitaja.

Sekä vanhus- että vammaispalveluissa jatketaan yhteistyön kehittämistä poikkihallinnollisesti kunnan sisällä ja kolmannen sektorin kanssa. Uusia vapaaehtoisia koulutetaan kaksi kertaa vuodessa. Asiakkaita otetaan mukaan palvelujen arviointiin ja suunnitteluun erilaisten asiakasraatien avulla.

Koronapandemian kustannusvaikutus vuositasolla on vastuualueella noin 80 000 euroa. Kustannus kertyy suojavarusteiden käytön kasvusta sekä tapaamiskonttien vuokrista.

LASTEN JA NUORTEN PALVELUT

Lasten ja nuorten vastualueen tavoitteena on edistää ja ylläpitää yksilöiden ja perheiden sosiaalista turvallisuutta, hyvinvointia sekä terveyttä tukemalla asiakkaiden ja heidän verkostojensa kykyä selviytyä arjen haasteista.

Talousarviovuonna 2021 palvelujen painopistettä pyritään edelleen siirtämään **ennaltaehkäiseviin** ja kaikille kuntalaisille tarkoitettuihin palveluihin:

vahvistamalla neuvolan vanhemmuuden tukea ja sosiaaliohjaajien jalkautumista varhaiskasvatukseen ja kouluille, laajentamalla perhekeskuksen toimintaa sekä kehittämällä parisuhde- ja eroneuvontaa.

Samanaikaisesti tuotetaan laadukkaat korjaavat lastensuojelun palvelut. Lasten ja nuorten palvelujen laadukas toteutus edellyttää riittäviä resursseja ja sekä ammattitaitoista ja työhön sitoutunutta henkilöstä. Ammattitaitoisten työntekijöiden sijoittaminen kuntaan edellyttää työhyvinvointiin panostamista sekä työprosessien selkeyttämistä entisestään. Myös **systemisen lastensuojelun**

koulutukset ja toimintamallin aloittaminen on vuoden 2021 tavoitteena. Systemisen mallin avulla pyritään lapsen ja perheen tilanteen syvällisempään ymmärtämiseen ja vaikuttavampaan lastensuojelutyöhön.

Vuodelle 2021 on luvassa myös toimitilamuutoksia, kun lapsiperheiden sosiaalipalvelujen työntekijät muuttavat entisen Tamminiemen tiloihin sotekeskukseen ja **Panelian neuvolan** vuokrasopimus Länsi-Suomen osuuspankin tiloissa päättyy.

Resursseja mitoitetaan vastaamaan paremmin ikäluokkien nopeaa pienenemistä.

Perusturvapalveluiden Keskeiset Talousarviovuoteen 2021 Sijoittuvat Riskit:

Riskin tunnistaminen			Riskianalyysi		Riskin käsittely	
Riski-luokka	Riski	Riskin kuvaus	Todennäköisyys	Vaikutus	Toimenpiteet	Vastuuhenkilöt
Strateginen	Uudistuva lainsäädäntö	Lainsäädäntö muutosten vaikutukset kustannuksiin ja velvoitteisiin	Mahdollinen	Merkittävä	Lainsäädäntömuutosten aktiivinen seuranta	Perusturvajohtaja
Operatiivinen	Henkilöstöresurssin pysyvyys ja saatavuus	Vakinais- ja sijaishenkilöstön rekrytoinnin vaikeutuminen ja henkilöstön vaihtuvuus	Todennäköinen	Merkittävä	Henkilöstön rekrytoinnin ja varahenkilöjärjestelmän kehittäminen	Perusturvajohtaja
Taloudellinen	Laadukkaat ja ennaltaehkäisevät palvelut	Laadukkaisiin ja ennaltaehkäiseviin palveluihin panostaminen vaikeutuu nykyisessä talustilanteessa	Mahdollinen	Kohtalainen	Talouden seuranta	Perusturvajohtaja
Taloudellinen	Tavoitteiden saavuttamattomuus	Perusturvapalveluiden talousarviovuoden 2021 tavoitteita ei saavuteta	Mahdollinen	Merkittävä	Tavoitteiden ja niiden saavuttamiseksi tehtyjen toimenpiteiden säännöllinen seuranta talousarviovuoden aikana	Perusturvajohtaja ja vastuualuepäälliköt
Taloudellinen	Talousarvion seuranta ja talousarviomuutokset	Tiliöintien vaikutuksesta kustannukset ohjautuvat väärille kustannuspaikoille sekä ennalta suunnittele-mattomat kustannuserät	Mahdollinen	Merkittävä	Tiliöinnin tarkentaminen ja mahdollisten virheiden aktiivinen korjaaminen Talouden toteuman säännöllinen seuranta ja poikkeamien kontrollointi	Perusturvajohtaja ja vastuualuepäälliköt

SIVISTYSPALVELUT

Sivistyksen palvelualue järjestää kuntalaisille kasvatukseen ja opetukseen sekä harrastamiseen ja hyvinvointiin liittyviä palveluja. Sivistyspalveluiden vastuualueita ovat varhaiskasvatus, yleissivistävä koulutus ja hyvinvointipalvelut.

Sivistyslautakunta kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa ja tarvittaessa useammin (alustavan suunnitelman mukaisesti 12 kertaa vuonna 2021).

Sivistyspalvelut ovat kunnalle lainsäädännössä määriteltyjä tehtäviä. Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen lainsäädäntö määrittelee pitkälti palvelujen järjestämistavan. Varhaiskasvatussuunnitelma ja opetussuunnitelmat määrittelevät opetuksen sisältöjä. Liikunta-, nuoriso- ja kirjastopalveluissa sekä osallisuuden yhteisötoiminnan järjestämisessä kunta voi itse määrittellä palvelujen sisältöä ja laajuutta vapaammin.

Sivistyspalvelujen merkitys sekä kuntalaisten hyvinvoinnin että kunnan elinvoimaisuuden kannalta on merkittävä. Sivistyspalveluilla mahdollistetaan ja edistetään sivistystä, lasten ja nuorten kasvua, elinikäistä oppimista, omaehtoista hyvinvointia ja kunnan elinvoimaa. Asukkailla on monipuolisesti tarjolla mahdollisuuksia hyödyntää elinikäisen oppimisen polkua. Sivistys antaa välineitä ja sisältöjä elämän eri vaiheissa. Sivistyspalveluilla on sivistystehtävän lisäksi merkittävä rooli kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseksi, eriarvoisuuden kaventajana ja mahdollisuuksien luojana.

Kuntalaispalvelujen vaikuttavuuden ja laadun turvaamiseksi kiristävässä taloustilanteessa on sivistyspalveluita perusteltua koota ehyiksi palvelukokonaisuuksiksi. Lähtökohtana on kuntalaisten arjen sujuvuuden helpottaminen ja vaikuttavat palvelukokonaisuudet oppilasmääräennusteet ja syntyneiden lasten määrä huomioon. Suunnitteilla olevat oppimiskeskukset ovat alueensa moniammatillisuuden keskuksia. Tilasuunnittelussa tulee ottaa entistä enemmän huomioon tilojen monikäyttöisyys ja muuntojoustavuus. Tilojen nykyaikaistaminen edellyttää ja mahdollistaa myös toimintamallien kehittämistä entistä asiakasystävällisemmiksi.

Henkilöstöjohtamisen painopisteinä vuonna 2021 ovat johtaminen ja esimiestyö, strateginen johtaminen sekä työhyvinvointi. Johtamisen ja esimiestyön tueksi järjestetään koulutuksia. Koko henkilöstön osaamisen kehittämistä

toteutetaan laaja-alaisesti ja tarvelähtöisesti. Euran sivistyspalvelut osallistuu myös vuonna 2021 Satakunnan kuntien Osaava-hankeeseen (henkilöstön seudullinen koulutushanke). Yhdessä perusturvapalveluiden ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa kehitetään LAPE-palvelujen kokonaisuutta. Kuntalaisten hyvinvointia pyritään lisäämään muun muassa liikunnan edistämishankkeiden avulla.

Sivistyspalveluiden keskeiset kuntastrategiaa tukevat valtuuston nähden sitovat tavoitteet vuonna 2021 ovat seuraavat: Tavoiteasettelua on ohjannut myös kunnan hyvinvointisuunnitelma.

1. Varhaiskasvatuksen vaikuttavuuden parantaminen lisäämällä lasten osallistumisastetta varhaiskasvatustalouteen.

2. Opetuksen vuosiviikkotunnit/perusopetuksen alakoulun oppilas vähintään 1,59 (arvio v. 2020 on 1,59). Opetuksen vuosiviikkotunnit/perusopetuksen yläkoulun oppilas vähintään 1,98 (arvio v. 2020 on 1,98).

3. Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoritöissä aikarajat palvelujen piiriin pääsemiseksi toteutuvat kiireellisissä palveluissa kahden (2) koulupäivän aikana ja ei-kiireellisissä palveluissa seitsemän (7) koulupäivän aikana. Perusopetuksen (ml. esiopetus) ja lukion opiskeluhuollon päivitetty opetussuunnitelmaan sisältyvät osuudet otetaan käyttöön 1.8.2021.

4. Koko päättöluokka saa perusopetuksen päätötdistuksen ja jatko-opiskelupaikan.

5. Euran lukioon siirtyy vähintään 50 % Euran yhteiskoulun oppilaista.

6. Nuorisopalvelujen oman toiminnan käyntikerat nousevat 5000 käyntikertaan, joista 200 etsivässä nuorisotyössä. Ohjaamo- /nuorisotakuutalotoimintaa jatketaan vuonna 2021. Tavoitteena kohdata toiminnan kautta 150 nuorta. Käyntikertoja on yhteensä 400. Mikäli koronaepidemia jatkuu, se saattaa rajata nuorisopalveluiden toimintaa.

7. Kirjaston aukiolotunnit: Kaikkien toimipisteiden aukiolotunnit yhteensä 20 000 tuntia, joista omatoimisia aukiolotunteja 17 000 tuntia. Vuoden 2020 toimipisteiden aukioloaikaan vaikuttivat koronaepidemian rajoitukset. Koronatilanteen jatko saattaa vaikuttaa aukiolomääriin.

8. Kirjaston käynnit: Kirjastokäyntien määrä on 115 000 käyntiä vuodessa, josta verkkokäyntejä on 40 000. Vuoden 2020 arvio kirjastokäyntien määräksi on 50 000 käyntiä ja verkkokäyntien osalta 40 000. Korona on vaikuttanut asiakkaiden käynteihin edelleen kesän ja syksyn 2020 aikana. Koronatilanteen jatko vaikuttaa mahdollisesti myös vuoden 2021 kävijämäärään.

9. Asiakasmäärät liikuntapalveluissa: Uimahallin kävijämäärätavoite on 70 000 uimaria. Vuonna 2020 asiakasmäärä jäänee koronaepidemian vaikutuksesta arviolta 50 000 uimariin. Uimahallin kävijämäärästä n. 30 % on senioreita.

10. Tilojen käytön tehokkuus: Koulujen liikuntasaleihin liikuntapalvelut myöntää erilaisille yhdistyksille yms. ryhmille 135 säännöllistä liikuntavuoroa/viikko. Keskeisimpien liikuntasalien käyttöaste on kesäaikaa lukuun ottamatta arki-iltojen (klo 17-22) osalta yli 90 %. Vuoden 2020 luvut tulevat olemaan samaa luokkaa lukuun ottamatta korona-ajan kiinnioloja

STRATEGIAA TOTEUTTAVAT KEHITTÄMISTOIMENPITEET

TYÖ, ASUMINEN, PALVELUT JA KYLÄT

Laadullisesti ja määrällisesti hyvätasoiset kasvatus- ja opetuspalvelut

- Muodollisesti päteviä opettajia on 100 % varhaiskasvatuksessa ja yleissivistävässä koulutuksessa.
- Lukuvuonna 2020-2021 yleissivistävän koulutuksen (ml. esiopetus) arviointikohteena on arviointi. Peruskoulun ja lukion osalta arviointikohteena on oppilaan/opiskelijan arviointi. Esiopetuksessa arvioinnin kohteena on esiopetukselle opetussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen.
- Hyvä opiskeluhoito, lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen: valmistellaan yhteistyössä moniammatillisesti sidosryhmiä kuullen opetussuunnitelmiin liittyvät opiskeluhoito-suunnitelmat. Erityistä huomiota kiinnitetään edelleen vuonna 2021 koulukiusaamiseen ja sen ehkäisemiseen liittyviin toimenpiteisiin. Viimeisimmän kouluterveyskyselyn hyvät palautteet koulukiusaamisen tilasta Eurassa säilytetään: pyrkimyksenä tuloksen kohentaminen edellisestä.

- Esi- ja alkuopetuksen välisen nivelvaiheen sekä yhteistyön kehittäminen. Suunnitelma laaditaan lukuvuoden 2021-2022 aikana.
- Digitalisaatio-hanke etenee suunnitelman mukaisesti: oppilas käyttää joko koulun/päiväkodin tai omaa mobiililaitetta osana omaa oppimistaan. Perusopetuksessa oppilailla on henkilökohtaiset laitteet 3. luokasta ylöspäin.
- Lukion markkinointia tukevat seuraavat: yotilastot (sijoittuminen valtakunnallisissa lukiovertailuissa selvästi valtakunnallista keskitasoa paremmin), hyvä kurssitarjonta, luonnontieteen luokkien peruskorjaus ja kaluston nykyaikaistaminen.
- Avoimen päiväkotin Ompun siirtyminen entisiin Suvituulen tiloihin.
- LAPE-palvelujen kehittäminen yhteistyössä perusturvapalvelujen kanssa.
- Henkilöstön osaamisen, työhyvinvoinnin ja hyvän johtamisen avulla mahdollistetaan tavoitteiden saavuttaminen: erityistä huomiota kiinnitetään esimiesten koulutukseen ja kehityskeskusteluiden käymiseen. Varhaiskasvatuksessa luodaan esimiesten varhaiskasvatustietämyksen henkilöjärjestelmä.
- Laaditaan kehittämissuunnitelma oppimisen tuen järjestämisestä: oppimisen tuen rakenteita, toimintamalleja ja palveluohjausta uudistetaan oppimisen tuen selvitystyön pohjalta.

YRITTÄMINEN JA UUDET ELINKEINOT

- Yrittäjyyskasvatussuunnitelman aktiivinen käyttö. Yrittäjyyskasvatussuunnitelman toteutumisen arviointi keväällä 2021 koulujen ja varhaiskasvatuksen itsearviointin yhteydessä:
- Kulttuurikasvatussuunnitelman aktiivinen käyttö.
- Ohjaamo/nuorisotakuutalo-toiminnassa viritetään yritysyritysyhteistyötä nuorten elämäntilanteen edistämiseksi sekä vahvistetaan kouluyhteistyötä.

AKTIIVISET KUNTALAISET

- Osallisuus- ja vaikuttamisohjelman jalkauttaminen.

- Vanhus- ja vammaisneuvosto siirretään perusturvapalveluihin neuvostojen toivomusten mukaisesti asiantuntijuuden lisäämiseksi.
- Veteraanineuvoston toiminta: erityisesti perinnetyö yleissivistävän koulutuksen kanssa.
- Lasten ja nuorten ja huoltajien osallisuuden ja vaikuttamisen lisääminen: oppilaskuntien ja nuorisovaltuuston työn edelleen kehittäminen.
- Järjestetään harrastemessut.
- Koulupihojen liikunnallistamishanke: koulukeskuksen piha-alueen edelleen kehittäminen.
- Osallisuuden edistäminen: kehitetään uudenlaisia asukkaiden osallistumista tukevia ja vaikuttamisen mahdollisuuksia lisääviä toimintamalleja palveluissa sekä osana päätöksenteon valmistelua. Esimerkkeinä päätäjien iltakahvit, johtavien viranhaltijoiden avoimet päiväkahvit, digitaalisten palveluiden kuten striimausten vakiinnuttaminen, asiakasraatien vuorovaikutteisia toimintatapoja kehitetään edelleen.
- Opetussuunnitelmat edellyttävät osallisuuden korostamista yksiköiden toiminnassa.
- Liikunnallisuus ja toiminnallisuus lisääntyvät päiväkotien ja koulujen arjessa. Liikkuva koulu toimintaa jatketaan koulujen omin toimenpitein. Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelma.

ITSENÄINEN JA YHTENÄINEN EURA

- Varhaiskasvatuksen kustannustehokkuus ja vaikuttavuuden parantaminen. Varhaiskasvatusyksiköiden täyttöprosenttia ja käyttöastetta nostetaan varhaiskasvatuslain sallimissa rajoissa, huomioiden osa-aikainen varhaiskasvatus, tilojen rajoitteet sekä tuen piirissä olevien lasten määrä, tehokas palveluohjaus. Asiaksmaksumuutoksen vaikutusten seuranta.
- Varhaiskasvatuksen palveluverkoston tiivistäminen (FCG 2016, Varhaiskasvatuspalvelujen organisoituminen ja palvelurakenne/Kuntamaisema, Etelä-Euran

palveluverkkoselvitys) mikäli lasten määrä palveluissa vähenee. Päiväkotiryhmä Mintun ja/tai ryhmäperhepäiväkoti Tuutikin toiminnan lopettamisen selvittäminen ja mahdollinen toimeenpano, mikäli lasten määrä sitä edellyttää.

Kuntastrategian painopistevalinnoissa sivistyspalveluissa keskeisimpiä ovat:

1. Lapset ja nuoret ovat tulevaisuuden tekijöitä.
2. Aukkaat osallistuvat, liikkuvat ja edistävät kestävä elämäntapaa.

HENKILÖSTÖ

Valtuusto on hyväksynyt talouden vakauttamisohjelman henkilöstöjärjestelyjen osalta. Henkilöstön väheneminen on aiheuttanut muutoksia tehtäväkuviin jo vuodesta 2019, mutta myös vuonna 2021 tullaan muuttamaan tehtäväkuvia vakauttamisohjelmasta johtuen.

Perustettavat virat ja toimet

Kolmen varhaiskasvatuksen henkilökohtaisen avustajan toimen vakinaistaminen (hoidettu määräaikaisina tähän asti)

Nuorisopalveluissa tilapäisen työntekijän vakinaistaminen: osa-aikainen (n. 12-14 h/vko, hoidettu määräaikaisena tähän asti).

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien toimien vakinaistaminen

Varhaiskasvatuksen palvelurakenteen muutos tulee aiheuttamaan muutoksia henkilöstörakenteeseen.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Suurimmat riskit kohdistuvat palvelutuotannon turvallisuuteen ja onnettomuuksiin. Nämä riskit voivat sisältää väkivaltaa tai sen uhkaa (esimerkiksi aggressiiviset asiakkaat, uhkaukset) sekä turvaohjeiden laiminlyönnistä aiheutuvia onnettomuuksia. Sivistyspalveluissa kehitetään turvallisuusviestintää (mahdollisesti turvallisuusviestintäohjelman hankinta).

Toimintaympäristöön ja toiminnan kehittämiseen katsotaan liittyvän keskeisiä riskejä. Toimintaympäristöön liittyviä riskejä ovat muun muassa palvelun kysynnän muutokset varhaiskasvatuksessa, oppilasmäärien ennusteiden saattavuus ja oikeellisuus sekä kunnan ja valtion tehtävien suhde tulevaisuudessa. Toiminnan

kehittämisen riskit liittyvät johtamiseen, toimintaan, tietotekniikkaan ja henkilöstöön. Toiminta- ja tietotekniikkariskit muodostuvat kiinteistöjen kunnosta ja toimivuudesta sekä tietoteknisen ympäristön toimivuudesta ja tietoturvan varmistamisesta. Kunnan kiinteistömässän peruskorjausvelan kasvaessa kiinteistön kuntoon ja käyttökelpoisuuteen liittyvät riskit lisääntyvät.

Sivistyspalveluiden taloudellisiin riskeihin lukeutuu lainsäädännön ja päätöksenteon mukanaan tuomat veloitteet koskien palvelujen järjestämisen määrää ja laatua. Ne voivat joko lisätä tai vähentää resurssointia, menoja ja tuloja.

Esimerkiksi varhaiskasvatuksen pienenevät asiakasmaksut voivat lisätä palveluiden käyttöä sekä siirtää painopistettä kustannuksiltaan kalliimpiin palveluihin (avoimesta varhaiskasvatuksesta päiväkotihoidon). Viisivuotiaiden maksuton varhaiskasvatus laajenee kuntien/yksiköiden satunnaisotannalla elokuussa 2021, mikä saattaa lisätä varhaiskasvatuksen kysyntää. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulo-rajat saattavat muuttua 2021 elokuusta alkaen siten, että varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista saatavat tulot pienenevät.

Riskin tunnistaminen			Riskianalyysi		Riskin käsittely	
Riski-luokka	Riski	Riskin kuvaus	Todennäköisyys	Vaikutus	Toimenpiteet	Vastuuhenkilöt
Operaatiivinen	Sivistyspalveluiden valmiussuunnitelman ja yksiköiden turvallisuuskansioiden ajantasaisuus.	Poikkeuksellisen tilanteen sattuessa henkilöstön tulee olla tietoinen toimintatavoista ja ohjeistuksista.	Mahdollinen	Merkitävä	Ohjeistukset päivitetään niin, että ne ovat vuosittain ajan tasalla. Yksiköissä ohjeistukset päivitetty 2020.	Sivistysjohtaja, yksiköiden esimiehet
Operaatiivinen	Henkilöstöressurssin riittävyys ja saataavuus	Pätevän henkilöstön rekrytoiminen erityisalueille, määräaikaisen ja osa-aikaisen henkilöstön määrä ja rekrytoiminen	Todennäköinen	Merkitävä	Henkilöstön rekrytoinnin kehittäminen. Kuntarekryn käyttöä tehostettu.	Sivistysjohtaja, vastuualuepäälliköt, yksiköiden esimiehet
Taloudellinen	Lasten ja nuorten määrän ennakoimattomuus tietyissä asioissa	Erityisen tuen piirissä olevien lasten ja nuorten määrä, lastensuojelulain perusteella sijoitettujen lasten määrä (Eurasta tai Euraan) ja varhaiskasvatuspalvelujen piiriin hakeutuvien lasten määrä	Mahdollinen	Merkitävä	Yhteistyö perusturvan kanssa, ennakoivien toimenpiteiden kehittäminen. Perhekeskuksen toiminta aloitettu 2019. Oppilas- ja opiskelijahuollon yhteistyötä perusturvan kanssa on tiivistetty.	Sivistysjohtaja, opetuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö

4001 Sivistyspalvelutoimisto

Sivistyspalvelutoimiston perustehtävänä on toimia lasten ja nuorten sekä sivistyksen, osallisuuden ja vapaa-ajanpalveluiden yhteisenä esikuntana. Sivistyspalvelutoimiston tehtävänä on myös hoitaa palvelualueen kehittämis- ja hallintotehtäviä ja -prosesseja sekä palvelualueen luottamuselinten valmistelu- ja toimeenpanotehtäviä.

Vakauttamisohjelman mukaisesti hallinto- ja talouspäällikön virkaa ei täytetä 1.7.2021 lähtien. Sivistyspalveluiden toimistopalveluita on järjestetty uudelleen vakauttamisohjelman hyväksymisen ja yhteistoimintaneuvotteluiden päättymisen myötä. Kaksi toimistosihteerin tointa jätettiin täyttämättä (toinen sivistyspalvelutoimistoon sijoitettu ja toinen hyvinvointipalveluihin sijoitettu). Kolmas toimistosihteerin toimi tuli avoimeksi kesällä 2020, toimi muutettiin taloussuunnittelijan viraksi

4010 VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatuspalvelut järjestävät 1-6-vuotiaille lapsille varhaiskasvatustilain/perusopetuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman/esiopetus-suunnitelman mukaisia monipuolisia ja laadukkaita palveluja: varhaiskasvatusta päiväkodissa tai perhepäivähoidossa, esiopetusta ja avointa varhaiskasvatustoimintaa. Palvelua järjestetään sekä kunnan omana toimintana että yksityisenä palvelutuotantona.

TOIMINNAN JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS EDELLISEEN VUOTEEN

- ✓ Päiväkoti Euranrinkilä aloitti toimintansa 1.8.2020. Päiväkotiin sijoittuivat entisen Kärrjämäen päiväkodin ja vuoropäiväkoti Suvituulen lapset.
- ✓ Päiväkoti Pikkurinkilä siirtyi kunnan päiväkodiksi helmikuussa 2020.
- ✓ Aamu- ja iltapäivätoiminta vakinaistetaan 1.8.2021 alkaen iltapäivätoiminnan osalta kaikkien alakoulujen yhteydessä. Kirkonkylän koululla järjestetään myös aamupäivätoimintaa (erit. tuki). Henkilökunta vakinaistetaan ja aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyy varhaiskasvatuksen vastuualueelta

yleissivistävän koulutuksen vastuualueelle rehtoreiden alaisuuteen 1.8.2021 alkaen. Yhteisestä suunnittelusta ja arvioinnista vastaa opetuspäällikkö.

- ✓ Avoin päiväkotitoiminta siirtyy entisen vuoropäiväkoti Suvituulen tiloihin loppuvuonna 2020.
- ✓ Yksityisen palvelutuotannon varhaiskasvatuspaikat ovat vähentyneet toukokuusta 2020 yli kymmenellä. Vaikutus näkyy Kirkonkylän ja Kauttuan varhaiskasvatuspaikkojen määrässä.
- ✓ Päiväkoti Euranrinkilällä yksikkökohtainen varhaiskasvatuksen erityisopettaja.
- ✓ Esioppilaiden määrä lv. 2020-2021 134 ja ennusteen mukaan lv. 2021-2022 103.
- ✓ Kiukaisten esiopetuksen, Panelian esiopetuksen sekä Honkilahden päiväkodin yhteydessä järjestetään varhaiskasvatusta esioppilaiden lisäksi myös alle esiopetusikäisille 1.8.2021 alkaen ryhmien käyttöprosenttien nostamiseksi:
- ✓ 3-5 -vuotiaiden varhaiskasvatusryhmissä pienemmät ryhmäkoot suhdelukumuutoksen myötä 1.8.2020 alkaen (7/21).

TUNNUSLUVUT JA MITTARIT

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Toteutuneet vkpäivät/vuosi yksiköittäin:				
Päiväkodit kunnalliset	46 757	56 964	55 000	56 000
Perhepäivähoito kunnallinen (ml. rpk)	9 663	13 408	10 000	9000
Kaikki yksiköt yhteensä	56 420	70 372	65 000*	65 000*
Lapsia varhaiskasvatuksen piirissä (maaliskuu):				
Päiväkodit kunnalliset (ml. avoin varhaiskasvatus)	313	421	441	450
Perhepäivähoito kunnallinen (ml. rpk)	98	74	77	80
Yksityinen varhaiskasvatus (palveluseteli)		49	60	45
Lasten määrä yhteensä	570	544	578	575
Kotihoidon tuen piirissä (lasten määrä/toukokuu)	117	141	151	158 (elo 2020)
Varhaiskasvatukseen osallisuusprosentti (1-5-vuotiaat/toukokuu)	76	80	81	82
Nollamaksun piirissä olevien lasten määrä		97	136	136

*Arvio vuodesta 2020 (Koronan vaikutukset) ja 2021

Mittarit

Suoritehinta, euroa/lapset/päivä	2018	2019	2021
Päiväkoti (ei vuoroahoito)	58	55,17	56
Vaihteluväli	52,2-64,5	46,35-62,17	47-63
Perhepäivähoito	66,2	62,49	61

TP on toteutunut suoritehinta, TA on laskennallinen suoritehinta

Euran kunnanvaltuusto on 23.4.2018 § 16 tehnyt päätöksen ja aikataulutuksen koskien varhaiskasvatuspalvelujen rakenneuudistusta. Palvelurakenteen uudistamisen tavoitteena on varhaiskasvatuspalvelujen järjestäminen taloudellisesti, toiminnallisesti ja laadullisesti kestäväällä tavalla. Päiväkoti Euranrinkilä aloitti toiminnan elokuussa 2020. Toimintakauden 2020-2021 tavoitteena on kahden päiväkodin toimintakulttuurien yhdistäminen sekä uuden toimintakulttuurin luominen päiväkotit Euranrinkilään taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet huomioiden. Yksikköön on sijoitettu 50 % kaikista tuen piirissä olevista lapsista.

Panelian oppimiskeskuksen hankesuunnitelma on hyväksytty kunnanhallituksessa 30.9.2019 § 299. Voimassa olevan aikataulun mukaisesti oppimiskeskuksen tarkempi suunnittelu sekä rakentamisen aloittaminen ajoittuisi vuoteen 2021. Etelä-Euran varhaiskasvatuksen tilojen mitoitusta selvitetään yhteistyössä perusopetuspalvelujen ja teknisten palvelujen kanssa (Kunnanhallitus 14.9.2020 § 227)

Ikäluokkien pienenemisestä huolimatta lasten määrä varhaiskasvatuspalvelujen piirissä ei ole merkittävästi vähentynyt. Varhaiskasvatuspalveluihin osallistui toukokuussa 2018 76 % kaikista 1-5 -vuotiaista lapsista. Toukokuussa 2019 osallistumisprosentti oli 80 % ja helmikuussa 2020 81%. Varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys erityisesti Pohjois-Euran alueella toimintakaudella 2020-2021 vaikuttaa haasteelliselta.

Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen määrä on lisääntynyt jonkin verran viime vuosina. Vaikka lasten määrä varhaiskasvatuksen palveluissa on lisääntynyt, eivät toteutuneet läsnäolopäivät ole nousseet samassa suhteessa. Tämä tarkoittaa haastetta ryhmien täyttö- ja käyttöprosentteihin. Huoltajilla on oikeus käyttää varhaiskasvatusta heidän tarvettaan vastaavina päivinä. Aikuisten ja lasten suhdelukua ryhmissä ei saa suunnitellusti ylittää (tiedossa oleva ylitys). Asiaksmaksu-uudistuksella 1.8.2020 alkaen on tarkoitus hieman nostaa varhaiskasvatuksesta saatavia tuloja sekä parantaa mahdollisuuksia sijoittaa kaksi osa-aikaisessa varhaiskasvatuksessa olevaa lasta samalle varhaiskasvatuspaikalle.

TAVOITTEET 2021

Varhaiskasvatuspalvelujen sisällöllisenä tavoitteena on kehittää edelleen varhaiskasvatuksen suunnitelmallista arviointia valtakunnallisten arviointikriteerien mukaisesti (Karvi 2018). Varhaiskasvatuksessa arvioidaan erityisesti pedagogisen jaetun johtajuuden toteutumista toimintakauden 2020-2021 aikana. Lisäksi kehitetään huoltajia osallistavaa päivittäisarviointia.

Esiopetuksen kehittämis- ja arviointikohteena on toimintakaudella 2020-2021 esiopetukselle asetettujen valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen.

Tieto- ja viestintäteknologiaan liittyvänä tavoitteena on tv-t-laitteiston suunnitelmallinen käyttö varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa opetussuunnitelmien mukaisesti. Tavoitteena on myös henkilöstön osaamiskartoituksen perusteella järjestää henkilöstölle tarvittavaa koulutusta laitteiden käyttöön.

Varhaiskasvatus sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä valtionavustusta varhaiskasvatuksen tasarvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen 65 840 €, josta omavastuuosuus on 20 %. Hanke toteutetaan pääosin vuoden 2021 aikana, ja hanketta varten palkataan kaksi hanke-työntekijää.

Monialaisena yhteistyönä sote-palvelujen sekä eri järjestöjen kanssa kehitetään LAPE-palvelujen kokonaisuutta. Moniammatillinen tiimi jatkaa toimintaansa ennalta ehkäisevänä ja perheitä tukevana, matalan kynnyksen toimintana. Myös avoimen päiväkodin ja perhekeskuksen yhteistyömahdollisuuksia kehitetään tilamuu- tokseen mahdollisuudet huomioiden.

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

Toimintaa järjestetään Kirkonkylän koululla. Aamupäivätoimintaan ovat oikeutettuja vain erityisen tuen/vammaispalvelulain piirissä olevat oppilaat (pääsääntöisesti Kirkonkylän koulun erityisluokkien ja Ahmasojan koulun oppilaat).

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään kaikkien alakoulujen yhteydessä. Iltapäivätoiminnan ohjaajien työsopimukset vakinaistetaan. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta siirretään 1.8.2021 lähtien yleissivistävän koulutuksen vastuualueelle. Aamu- ja iltapäivätoiminnan kuntakohtaisesta suunnittelusta ja arvioinnista vastaa opetuspäällikkö ja kunkin koulun rehtorit toimivat oman koulunsa aamu- ja iltapäivätoiminnan esimiehinä.

4060 YLEISSIVISTÄVÄ KOULUTUS

Yleissivistävän koulutuksen vastuualueeseen kuuluvat perusopetus, lukiokoulutus, toisen asteen koulutusyhteistyö ja opiskeluhaullolliset tukipalvelut. 1.8.2021 lähtien koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyy yleissivistävän koulutuksen vastuualueelle.

Tavoitteena on vuoden 2021 aikana jatkaa koulukeskuksen johtamisen sekä koulukeskuksen yhteisen toimintakulttuurin kehittämistä.

HENKILÖSTÖ

Yleissivistävässä koulutuksessa on vakinaista henkilöstöä 135 henkeä. Lisäksi eri syistä joutu- en on tilapäistä henkilöstöä 14-19 henkeä. Hankerahalla on lukuvuodeksi 2020 - 2021 palkattu 4 resurssiopettajaa ja 3 resurssikoulun- käyntiohjaajaa. Määräaikaisten opettajien määrä on lukuvuoteen 2019 - 2020 laskenut kahdella.

Resurssiopettajia on palkattu 1 Euran yhteiskoululle, 1 Kauttuan koululle, 1 Kirkonkylän koululle ja 1 Panelian ja Kiukaisten koulujen yhteiseksi. Resurssikoulunkäyntiohjaajia on palkattu 1 Euran yhteiskoululle, 1 Ahmasojan koululle ja 1 Hinnerjoen ja Honkilahden koulujen yhteiseksi.

Henkilökohtaisten ohjaajien määrä on lisääntynyt lukuvuodesta 2019 - 2020 kolmella. Syynä tähän erityisen tuen päätökset, jotka pohjautuvat asiantuntijalausuntoihin tuen tarpeesta.

TOIMINNAN JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS EDELLISEEN VUOTEEN

- ✓ Oppilasmäärän laskusta johtuva yleisope- tuksen ryhmien määrä laskee yläkoulussa syksyllä 2021 aloittavien 7. luokkien osalta.
- ✓ Esiopetuksen ja alkuopetuksen nivelvai- hetta vahvistetaan.
- ✓ Aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyy perusope- tuksen yhteyteen. Henkilökunta vakinaiste- taan ja aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyy rehtoreiden alaisuuteen 1.8.2021 alkaen.
- ✓ Oppivelvollisuuden laajentaminen on yksi hallitusohjelman tavoitteita. Oppivelvolli- suuden laajentamista koskevan lain on tar- koitus tulla voimaan 1.8.2021 alkaen ikä- luokka kerrallaan. Oppivelvollisuus ja mak- suton toisen asteen koulutus koskisi ensim- mäisen kerran niitä nuoria, jotka päättävät perusopetuksen keväällä 2021 ja aloittavat toisen asteen opinnot syksyllä 2021.

Talousarvio 2021 ei sisällä mahdollisesta oppivelvollisuuden laajentumisesta aiheu- tuvia kustannuksia.

OPETUSSUUNNITELMAN UUDISTAMISESSA VUONNA 2021 KESKEISIÄ OVAT:

- ✓ arvioinnin kehittäminen ja monipuolistumi- nen
- ✓ päivitetyn kulttuurikasvatussuunnitelman ottaminen entistä aktiivisemmin osaksi Eu- ran kunnan perusopetussuunnitelmaa
- ✓ yrittäjyyskasvatuksen ottaminen aktii- viseksi osaksi Euran kunnan opetussuunni- telmaa
- ✓ opiskeluhaullon osuus opetussuunnitel- masta päivitetään ja otetaan käyttöön 1.8.2021

Digitalisaatio:

Euran kunta on aiempien vuosien tavoin mukana Satakunnan alueellisessa tutoryhteistyössä, jonka koordinaattorina toimii Pori. Vuoden 2021 aikana hankitaan sähköisiä välineitä vuosi- luokille 4 ja 7, vuosien 2017-2020 tavoin. Lisäksi hankitaan laitteita, joiden avulla etäopetusta on tarvittaessa mahdollista toteuttaa vielä laaduk- kaemmin. Tarve jatkuu myös tulevaisuudessa, jotta pystymme vastaamaan opetussuunnitel- man vaatimuksiin digitalisuudesta. Opettajien pedagogista osaamista kehitetään koulutuksen avulla. Koulutuksen tieto- ja viestintästrategian pitkäjänteinen suunnittelu ja kehittäminen.

Hyvinvointi:

- ✓ erityisesti tavoitteena oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki
- ✓ uuden oppilas- ja opiskelijahuoltolain ta- voitteenä on edistää koko yhteisön hyvin- vointia
- ✓ erityisopetuksen kehittäminen. Lukuvuo- den aikana tehdään tarveselvitys pohjau- tuen oppimisen tuen työryhmän Euran oppi- misen tuen kehittämissuunnitelmaan.
- ✓ liikunnan ja toiminnallisuuden lisääminen koulujen toiminnassa ja Liikkuva koulu toi- minnan saaminen aktiiviseksi osaksi koulu- jen arkea.
- ✓ yhteistyön kehittäminen opiskeluhaullon ja perusturvapalveluiden kesken

Kansainvälisyyskasvatus:

koulut jatkavat ja hakevat tulevanakin vuonna aktiivisesti mukaan erilaisiin kansainvälisyys- projekteihin esim. EU:n rahoittamiin Erasmus+, NordPlus ja Roots ohjelmiin

Yläkoulun tuntikehyksestä vähenee 26 tuntia, kun tulevista seitsemänsistä luokista tulee kuusi opetusryhmää ja yhdeksänneltä luokalta lähtee keväällä seitsemän opetusryhmää eli opetusryhmiä Euran yhteiskoulussa lukuvuonna 2021-2022 yksi opetusryhmä vähemmän.

KOULUKULJETUKSET Euran kunnassa järjestetään perusopetuslain 32 §:n mukaisesti eli kaikille oppilaille, joiden koulumatka on yli 5 km.

Lisäksi koulukuljetuksen piiriin kuuluvat oppilaat, joiden koulumatka on Koululiitu-ohjelman kriteerien perusteella vaarallinen. Vuoden 2019 kustannukset olivat 856 572 euroa (alv 0 %). Vuodelle 2020 on budjetoitu 742 000 euroa. Koronatilanteen etäopetuksen vuoksi kuljetuskustannukset laskivat merkittävästi keväällä 2020. Vuoden 2021 koulukuljetusten määräraha-vaara on 860 000 euroa (alv 0%).

Koulukohtaiset yksikköhinnat eur per oppilas

	2015	2016	2017	2018	2019	2020 enn.
Ahmasojan koulu	14 873	14 240	13 490	14 724	15 714	14 967
Hinnerjoen koulu	7 201	7 061	7 231	7 260	7 562	6 968
Honkilahden koulu	8 843	9 100	8 917	9 695	8 938	8 333
Kauttuan koulu	5 972	6 164	5 953	6 258	6 533	6 207
Kirkonkylän koulu	7 300	7 387	7 398	7 184	7 591	?
Kirkonkylän koulun erityisluokat	32 145	32 549	33 694	35 463	33 750	?
Kiukaisten koulu	7 977	7 562	6 991	7 114	7 753	7 139
Panelian koulu	7 268	6 952	6 708	6 614	7 087	6 538
Euran yhteiskoulu	9 000	8 805	7 942	7 637	8 068	8 044
Sampon koulu	11 754	24 286	19 959	21 110	22 823	20 916

4090 LUKIOKOULUTUS

Lukion tehtävänä on antaa monipuolista yleisivistystä ja mahdollisimman hyvä pohjakoulutus jatko-opinnoille. Opiskelijamäärä pyritään nostamaan noin 180 opiskelijaan. Tämä edellyttää, että miltei kaikki euralaiset lukiolaiset hakeutuvat Euran lukioon ja myös muista kunnista haudutaan Euran lukioon. Euran lukiossa pyritään selvästi valtakunnallista keskiarvoa parempiin tuloksiin ylioppilaskirjoituksissa. Tässä on viime vuosina onnistuttu hyvin.

Lukiolaki velvoittaa, että koulutuksen järjestäjän tulee olla yhteistyössä alueella toimivien lukio-koulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja muun koulutuksen järjestäjien kanssa. Euran lukio jatkaa yhteistyötä lähiseudun oppilaitosten kanssa. Kansainvälisyystoiminnassa Euran lukio jatkaa yhteistyötä bolognalaisten lukioiden liceo Copernicon ja liceo Minghettin kanssa*. Euran lukio tekee yhteistyötä paikallisten urheiluseurojen kanssa opiskelijoiden opintojen ja kilpaurheilun yhdistämisen helpottamiseksi. Monissa oppiaineissa tehdään yhteistyötä lähiseudun yritysten kanssa.

Lukion uudet valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet julkaistiin marraskuussa 2019. Uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön 2021 syksyllä. Opetussuunnitelmaudistuksen tavoitteena on kehittää lukio-opetusta niin, että se tukee opiskelijoiden hyvinvointia, antaa opiskelijoille jatko-opinto- ja työelämävalmiuksia nykyistä kattavammin sekä tukee opiskelijoiden yksilöllisiä tarpeita ja oppimista. Uudessa opetussuunnitelmassa painotetaan mm. kansainvälisyyttä sekä lukioiden ja yliopistojen yhteistyötä. Eurassa ylläpidetään vahvaa yleislukiota.

Lisäksi painopisteenä on edelleen opiskelijoiden hyvinvointi ja jaksaminen. Euran lukio järjestää jo perinteeksi muodostunutta kaikille avointa Studia Generalia luentosarjaa (koronatilanteen huomioiden).

Talousarviossa ei ole huomioitu oppivelvollisuuden laajenemista ja oppivelvollisuusiän nostamista 18 ikävuoteen. Tämä voi aiheuttaa lisäkustannuksia mm. oppikirjojen ja koulumatkojen osalta. Kustannukset on esitetty kompensoitavan kunnille valtionosuuksina.

4080 OPPILASHUOLLOLL. TUKIPALVELUT

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhoolto on sekä perusopetuslaissa tarkoitettu oppilas- huolto että lukiolaissa ja ammatillisessa koulu- tuksessa annetuissa laissa tarkoitettu opiskelija- huolto.

Opiskeluhooltoja toteutetaan ensisijaisesti en- naltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tuke- vana yhteisöllisenä opiskeluhoollona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiske- luhooltoon.

Euran oppilashuollon palveluissa on kaksi kou- lupsykologia ja kaksi koulukuraattoria (joista toinen on vastaava koulukuraattori).

Euran lukion opiskelijamäärät

vuosi (20.9.)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	169	190	196	188	171	175	154	152	156
vuosi (20.9.)	2018	2019	2020	2021 ennuste					
	148	151	173	180					

TUNNUSLUVUT JA MITTARIT

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Yleissivistävä koulutus				
Tunnusluvut				
Perusopetus				
Perusopetuksen oppilasmäärä (20.9.)	1264	1250	1213	1210
Perusopetuksen koulupudokkaiden määrä	0	0	0	0
Tehostetun tuen oppilaiden määrä + %-osuus kokonaisoppilas- määrästä (20.9.)	150 (11,9 %)	156 (12,5 %)	168 (13,8%)	
Erityisen tuen oppilaiden määrä + %-osuus kokonaisoppilas- määrästä (20.9.)	113 (8,9 %)	109 (8,8 %)	93 (7,7%)	
Perusopetuksen viikkotunnit (ka)	2381	2369	2305	
Perusopetuksen viikkotunnit (ka) (ei sis. erityisopetusta)	1857,5	1859	1820	
Osa-aikaisen erityisopetuksen viikkotunnit (ka)	184,5	171	146	
Erityisopetuksen viikkotunnit (ka)	339	339	339	
Oppilasindeksi alakoulu (ei sis. erityisopetusta)	1,66	1,66	1,62	
Oppilasindeksi yläkoulu (ei sis. erityisopetusta)	1,95	1,94	1,95	
Oppilasindeksi osa-aikainen erityisopetus alakoulu	0,17	0,16	0,13	
Oppilasindeksi osa-aikainen erityisopetus yläkoulu	0,13	0,12	0,12	
Koulukuljetettavien määrä (20.9.)	425	421	412	n. 410
Lukiokoulutus				
Lukion opiskelijamäärä (20.9)	148	151	173	180
Pakollisten lukiokurssien keskiryhmäkoko (opp./opetustunti)	21,4	20,6	21	
Opetuksen vuosiviikkotunnit (sis. varsinaisen opetuksen ja ker- rointunnit)	268,4	258,6	251,8	
Vuosiviikkotunnit yhteensä (sis. lukioresurssin, tukiopetuksen ja demonstraatiot)	317,9	305,4	299,7	
Lukiokoulutuksen keskeyttäneet	8	6	5	

4110 HYVINVOINTIPALVELUT

Hyvinvointipalveluiden vastualueen tehtävänä on kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden, aktiivisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen. Painopiste on ennaltaehkäisevässä toiminnassa.

Vastuualue vastaa nuorisopalveluista (nuorisolaki koskee alle 29-vuotiaita), liikuntapalveluista, kirjasto- ja tietopalveluista, kansalaisopistosta/aikuiskoulutuksesta (Euran kunnan osuus Sataopiston toiminnasta) sekä koordinoi ja ohjaa osallistumisen kehittämistä (nuorisovaltuusto ja kansalaiskuuleminen).

Hyvinvointipalvelut on mukana lapsi- ja perhepalveluiden kehittämisessä yhdessä sivistyspalveluiden muiden vastualueiden, perusturvalpalveluiden ja kolmannen sektorin kanssa.

TOIMINNAN JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS EDELLISEEN VUOTEEN

- ✓ Kiukaisten kirjasto muutettiin omatoimikirjastoksi, mikä lisää Kiukaisten kirjaston aukiolotunteja.
- ✓ Kirjaston henkilöstön väheneminen (1htv aiemmin vähentyneen 1 htv:n lisäksi) vähentää kirjaston palveluaikoja sekä tulee vaikuttamaan kesäajan aukioloon ja sulkuaikaan.
- ✓ Vanhus- ja vammaisneuvostot siirtyvät perusturvalpalveluiden alaisuuteen 1.6.2021.
- ✓ Pääkirjaston kokousta siirtyy kirjastopalveluiden alaisuuteen.
- ✓ Liikunta- ja kirjastopalvelut perustavat liikuntavälinelainaamon Euran pääkirjastoon

4120 NUORISOPALVELUT

Nuoriso-ohjaaja	2 vakituista
Etsivä nuorisotyöntekijä	vakituinen
Nuorisotilaohjaaja	esitetään vakinaistettavaksi/osa-aikainen
Etsivä nuorisotyöntekijä	määräaikainen
Kesätyöntekijät 4 hlö	määräaikaisia (1 kk)
Koulunuoriso-ohjaaja	määräaikainen)

Etsivän nuorisotyön palkkakustannuksiin saadaan osittainen opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus. Rahoitusta tullaan hakemaan edelleen. Nuorisopalveluihin rekrytoidaan määräaikainen koulunuoriso-ohjaaja kahdeksi vuodeksi. Nuorisotilaohjaaja toimii työparina Kauttuan Nuokkarilla sekä vetää junikerhoa Hinnerjoen Nurtsilla.

Tilat

Nuorisotiloja on kaksi: Kauttuan Nuokkarin toiminnasta vastaavat nuorisopalvelut, Hinnerjoen Nurtsin toimintaa pyörittävät pääasiassa vapaaehtoiset. Lisäksi nuorisopalveluilla on käytössä auto, jota käytetään jalkautuvassa nuorisotyössä sekä hyödynnetään nuorisopalveluiden muissa toiminnoissa.

Euralaisille nuorisoyhdistyksille jaetaan avustuksia 21 000 euroa.

Nuorisotakuu

Eurassa on aluehallintoviraston arvion mukaan 53-88 verkostojen ulkopuolella (eivät kuulu minkään yhteiskunnan tarjoaman palvelut piiriin) olevaa 15-29-vuotiaista nuorta. Koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria on vuonna 2018 ollut tilastokeskuksen mukaan 8,3 % 17-24-vuotiaista nuorista. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan vuonna 2019 18-24-vuotiaista euralaisista 35 oli työttömiä. Tällä hetkellä alle 25-vuotiaita työttömiä on Eurassa 43. Määrä on noussussa.

Etsivä nuorisotyö

Etsivää nuorisotyötä jatketaan. Toimintaan on saatu valtionavustusta 60 000 euroa ajalle 1.9.2020-31.8.2021. Avustuksella katetaan osa kahden etsivän nuorisotyöntekijän palkkakuiluista. Kunnan osuus etsivän nuorityön kokonaiskuluista on n. 25 %: loput palkkakulut, työntekijöiden matkakulut, työnohjauskulut sekä muut toiminnasta aiheutuvat kulut. Avustusta tullaan hakemaan myös seuraavalle toimintakaudelle.

4130 LIIKUNTAPALVELUT

Liikuntapalveluiden tehtävänä on järjestää liikunta-toimintaa ja -tapahtumia sekä luoda edellytyksiä Eurassa harjoitettavalle liikuntatoiminnalle. Liikuntapalvelut pyrkii edistämään liikuntatoimintaa järjestävien tahojen toimintaa.

Henkilöstö

Liikuntapäällikkö	vakituinen
Liikuntasihiteeri	vakituinen
Kesätyöntekijät 2 hlö	määräaikaisia (1 kk)

Päätoimisen henkilöstön muodostavat liikuntapäällikkö ja liikuntasihiteeri. Liikuntapalveluiden

järjestämiin uimakouluhin/kesän liikuntakerhoihin otetaan kaksi avustavaa kesätyöllistettyä kesäkuuksi (á 1000 euroa). Liikuntapalveluilla ei ole liikunta-alueiden hoitohenkilöstöä, vaan liikunta-alueiden hoitovastuu on kunnan teknisillä palveluilla. Liikuntasiihteri ja liikuntapäällikkö vastaavat osaltaan liikuntapalveluiden toimistotehtävistä. Joitakin toimistotehtäviä (mm. laskutustehtävät) on sivistyspalveluiden toimistotehtäviä hoitavilla henkilöillä.

Uutena hankkeena aloitetaan Pyhäjärvisuodun kestävän ja turvallisen liikkumisen edistämisojelma. Hanke toteutetaan yhdessä Säkyln liikuntapalvelujen kanssa. Euran kunnan osuus 25 000 euron hankkeessa on 3125 euroa (Säkyln osallistuu samalla osuudella). Loppurahoitus haetaan valtionavustuksena Traficomilta (Liikenne- ja viestintävirasto) vuoden 2020 loppuun mennessä. Hankkeen tavoitteena on laatia Pyhäjärvisuodulle kestävän liikkumisen edistämisojelma.

EURAN UIMA- JA URHEILUHALLI OY

Liikuntapäällikkö toimii Euran uima- ja urheiluhalli Oy:n toimitusjohtajana. Yhtiön tavoitteista tarkemmin konserniyhtiöiden osuudessa s. 5.

Euran kunnan tuki 1 066 000 euroa (pysyy samana kuin v. 2020) Euran urheilutaloa hallinnoivalle Euran uima- ja urheiluhalli Oy:lle on sidottu urheilutalon perusparannus- ja laajennushankkeen toteutusta varten otettujen lainojen (3 kpl) hoitokuluihin 614 000 euroa ja halliyhtiön toiminta-avustukseen 452 000 euroa. Urheilutalon uimahallin kävijätavoite v. 2021 on 70 000 uimaria.

4140 KIRJASTO- JA TIETOPALVELUT

Painopistealueina ovat lastenkirjasto- ja koulu-yhteistyö, senioripalvelut sekä nuortenkirjastotyö. Tavoitteena on edistää lukemista ja tukea monipuolisen lukutaidon kehittymistä. Kirjaston tehtävästä ja palveluista sekä kirjastoammattilaisten osaamisesta viestitään kuntalaisille ja muille palvelualueille monikanavaisesti sekä nykyaikaisesti.

Henkilöstö

Kirjastopäällikkö	vakituinen
Kirjastonhoitaja	2 toimea
Kirjastovirkailija	3 toimea

Toimitilat

Palvelupaikkoja on yhteensä viisi. Kaikki neljä

lähikirjastoa eli Hinnerjoen, Honkilahden, Kiukaisten ja Panelian kirjastot toimivat omatoimisesti laajennetuin aukioloin seitsemänä päivänä viikossa. Omatoimikirjastojen ammattimainen ylläpito ja kehittäminen, sekä asiakkaiden palvelu vaativat edelleen 1-2 järjestely- ja asiakaspalvelupäivää viikossa kussakin lähikirjastossa. Omatoimikirjastot eivät lopulta vapauta henkilöstöresurssia määräänsä enempiä vaan laadukaana ja kehittyvän kirjastopalvelun tuottamiseen tarvitaan edelleen henkilöstöresurssia.

Pääkirjastossa on laajennetuin aukioloin toimiva omatoimialue eli aula ja lehtilukusali, minkä ansiosta asiakkaat voivat myös iltaisin ja viikonloppuisin lukea lehtiä, automaatin avulla palauttaa aineistoa, noutaa varauksia sekä lainata. Koko pääkirjaston tilan muuttaminen omatoimikäyttöiseksi selvitetään. Muutos lisäisi koko kirjaston tilan ja kokoelman saavutettavuutta merkittävästi.

Toiminta

Kirjasto- ja tietopalvelut tarjoavat palveluja kaikille kansalaisille ja kirjastoverkko ulottuu maantieteellisesti Euran kunnan joka puolelle. Kirjastojen automatisointi ja laajennetut aukiolot ovat lisänneet palvelujen saatavuutta ja käyttöastetta. Omatoimikirjastot ja omatoimialue ovat käytettävissä arkin klo 8-20 ja viikonloppuisin klo 9-18 kirjastokortin numerolla ja pin-koodilla. Omatoimikäyttö on osaltaan lisännyt kirjastoaineiston saatavuutta.

4145 KANSALAI SOPISTO

Eura kuuluu Sataopistoon. Sataopiston toimintaa ylläpitää Huittisten kaupunki. Vapaan sivistystyön palvelut tuotetaan edelleen monipuolisesti alueellisen kysynnän ja tarjonnan mukaan. Opetusta kohdennetaan kaikille ikäryhmille: lapsille, nuorille, aikuisille sekä ikääntyville. Euran kuntaosuus Sataopiston järjestämistä opetustunneista on 40 000 €. Opetustuntien tavoitemäärä vuodelle 2021 on Eurassa 5 200. Lisäksi Euran kunta vastaa opistotoiminnan tiloista, käytettävistä laitteista ja kalustosta sekä niihin liittyvistä kuluista. Toiminta järjestetään kunnan omissa kiinteistöissä: Kännön koulu, Euran koulukeskus sekä entinen Kiukaisten yhteiskoulu (lisäksi yksittäisiä kursseja on kunnan muissa kiinteistöissä). Henkilöstökuluja aiheuttavat koulukeskuksen iltavahtimestarit.

4150 OSALLISUUS

Osallisuuden palveluyksikkö vastaa kuntalaisten vaikuttamiseen ja osallistumiseen liittyvistä asioista. Vammais- ja vanhusneuvostojen siirrosta on keskusteltu mutta ainakin veteraanineuvosto ja nuorisovaltuusto jatkavat sivistyspalveluissa. Kaikki tahot tekevät omalta osaltaan osallistamiseen liittyvää työtä omien sidosryhmiensä kanssa. Kuntalaisten osallisuutta kehitetään jalkauttamalla käyttöön kuntaan laadittu osallisuus- ja vaikuttamisohjelma.

Hyvinvointipalveluissa tarkoituksena on tuottaa monipuolisia palveluita, jotka aktivoivat kuntalaisia oman ja lähipiirinsä hyvinvoinnin edistämiseen yhteistyössä ja erityisesti muiden avulla, erityisesti lii-kunta-, kirjasto-, ja nuorisopalveluiden sekä kansalaisopiston ja kansalaistoiminnan tarjoamin keinoin. Käytössä ovat mm. asiakasraadit, asiakaspalautteet sekä asiakastapaamiset.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Hyvinvointipalvelut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Kirjastopalvelut				
Aukiolotunnit (sisältää omatoimiset aukiolot)	15194	16500	17000	20000
Lainat	204787	210215	205000	210000
Fyysiset kirjastokäynnit	61934	75578	64000	75000
Verkkokäynnit	63592	33634	72000	40000
Aineistohankinta €/asukas	8,77	8,21	8,00	8,00
Osallistujat tapahtumiin ja käyttäjäkoulutuksiin	2856	5060		4000
Liikuntapalvelut				
Liikunnanohjaus osallistumiskerrat (suoraan liikuntapalveluun järjestämät)	2 800	2 400	2 400	2400
Liikunnanohjaus, osallistumiskerrat (halliyhtiö)	8 800	11 000	12 600	12600
Uimakoulu/ osallistujat	448	490	400	450
Kuntotapahtumat/suoritus	7 500	5 652	10 000	10 000
Euran urheilutalon kävijämäärä	71 473	70 000	70 000	70 000
Nuorisopalvelut				
Nuorisotilat /käyntikerrat	3 241	4411	3 200	3 200
Kesätoiminta/käyntikerrat	-	345	400	350
Muu toiminta/ osallistujat (tapahtumat, jalkautumiset ym.)	732	1858	1 200	1000
Ohjaamo/kävijät/käyntikerrat	-	265	200	400
Etsivä nuorisotyö/ tavoitetut nuoret	58	59	60	60
Etsivä nuorisotyö/ ohjatut toimenpiteet	-	259	150	150

Bruttomenot €/asukas (ulk. erät)	2018	2019	2020	2021
Kirjasto- ja tietopalvelut	39,07 €	39,50 €	<i>Koronasta johtuen ennuste</i>	35,76 €
Liikuntapalvelut Ei sisällä halliyhtiön avustusta	26,13 €	28,08 €	<i>epäluotettava</i>	22,59 €

TEKNISET PALVELUT

Teknisten palveluiden tehtävänä on luoda ja ylläpitää toimiva ja turvallinen elinympäristö asumiseen, työskentelyyn ja harrastamiseen.

Palvelualueen toiminnalliset tavoitteet on johdettu kunnan strategian päämääristä.

TAVOITTEET		
Strategia	Tavoite	Mittari
Työ, asuminen, palvelut ja kylät	Terveelliset, turvalliset ja tarkoituksenmukaiset tilat käyttäjähallintokunnille	Reagointi esim. sisäilmaongelmiin tehokkaasti Kiinteistöjen ylläpidon suunnitelmallisuuden lisääminen
	Puhtaanapidon laatutason ylläpitäminen toimitilakiinteistöillä	Mitoitettujen siivouspalvelut kiinteistöillä ja mitoituksen päivitys toiminnan muuttuessa
	Ruokapalveluiden käyttäjätyytyväisyyden lisääminen	Asiakastapaamiset henkilöstön ja käyttäjien kanssa
	Hävikkiruoan vähentäminen	Ruokahävikin määrä
Ympäristö- ja historia- vastuu	Jätevesiverkoston ylivuotojen välttämisen.	Toteutuneet jätevesipump-paamoiden ylivuotomäärät. Nämä raportoidaan puhdistamon viranomaisraportteihin.
Aktiiviset kuntalaiset	Yhteistyö yhdistysten kanssa: yhdistysohjelman toteutus, jäänhoitosopimukset, rantasaunojen hoito, talkoot, kyläkävelyt, kuntalaisten osallistaminen	Tyytyväiset asukkaat, yhteisöllisyyden tunne
Itsenäinen ja yhtenäinen Eura	Investointiprosessien suunnitelmallisuuden lisääminen ja selkeyttäminen toimijoille	Investointihankeohjeen jalkauttaminen
	Rakentamisaikaisen kosteudenhallinnan tehostaminen	Sääsuojien käyttö tarvittaessa. Kuivaketju -10 menetelmien soveltaminen isoissa rakennushankkeissa
	Investointikohteiden suunnittelun ja kustannushallinnan tehostaminen	Rakentamisaikaiset lisäkustannukset uudiskohteissa enintään 5 % ja peruskorjauskohteissa 10 %

HALLINTO

Hallinto valvoo ja luo edellytykset palvelualueen yhteisille johtamis-, hallinto- ja kehittämistehtäville. Hallintotehtävät käsittävät myös mitaustoimen- ja yksityistieasiat, tonttituotantoon ja -markkinointiin osallistumisen. Vastuualue osallistuu myös elinkeinojen toimintaedellytysten turvaamiseen.

Vastuualueelle kuuluvat rakennus- ja ympäristövalvonnan, Satakunnan pelastuslaitoksen sekä jätehuollon yhteistoiminta- ja seuranta

Satakunnan pelastuslaitoksen toimintaan on varattu määräraha teknisen hallinnon talousarvioon. Pelastuslaitoksen kustannukset nousevat n. 23 000 € vuoteen 2020 verrattuna.

Mittausteknikko on irtisanoutunut mittausteknikon virasta siten, että hänen viimeinen työpäivänsä oli 15.5.2020. Mittausteknikon tehtävien hoitamista ei ole lopullisesti ratkaistu. Väliaikaisesti tehtäviä hoitaa tekninen johtaja. Rakennusten paikalleen merkitsemisestä vastaa Etelä-Satakunnan ympäristötoimisto.

KIINTEISTÖPALVELUT

Kiinteistöpalveluiden vastuualueen toimintayksiköjä ovat 1.10.2019 alkaen olleet tilapalvelut, ruokapalvelut ja siivouspalvelut. Vastuualuepäällikkönä toimii rakennuspäällikkö.

TILAPALVELUT

Tilapalveluiden esimiehenä toimii rakennusmestari. Tilapalvelujen henkilöstöön kuuluvat hänen lisäksi 7 kiinteistöhoitajaa (6,5 htv 1.1.2020 alkaen) ja 7 ammattihenkilöä (2 kirves-

miestä, rakennussiivooja, maalari, putkiasentaja, laitosmies, jakeluauton kuljettaja yht. 5,58 htv 1.10.2020 alkaen).

Vuonna 2019 osana vakauttamisohjelmaa keskusta-alueen kiinteistönhoitajaresurssia laskettiin kuudesta kiinteistönhoitajasta neljään. Merkittävä osa kunnan toimitiloista sijaitsee keskusta-alueella ja kiinteistönhoidon työmäärä alueella on osoittautunut liian kuormittavaksi. Ti-lanteeseen on saatavissa helpotusta toimintayksikön sisäisin järjestelyin: Panelian kiinteistönhoitaja on ollut osa-aikaeläkkeellä 1.1.2020 alkaen ja jakeluautonkuljettaja on jäänyt osa-aikaeläkkeelle 1.10.2020 alkaen. Yhdistämällä vapautuneet henkilöstöresurssit voidaan palkata yksi kiinteistönhoitaja lisää, jolloin kiinteistönhoidon resurssi on 7,5 htv ja koko toimintayksikön henkilöstöresurssi pysyy ennallaan 13,08 htv:ssa. Näin ollen muutoksesta ei aiheudu lisäkustannuksia.

Maalari on jäämässä eläkkeelle kevään 2021 aikana. Hänen palkkamenoistaan on mennyt 32% luottamusmiestehtävien hoitoon. Eläköityvän työntekijän tilalle palkataan uusi täysaikainen henkilö ja se lisää toimintayksikön kustannuksia 32 %:lla, joka kuitenkin siirtyy tilapalveluihin muualta talousarviosta ja ei lisää kunnan kokonaiskustannuksia.

Tilapalveluiden tehtävänä on vastata kunnan toimitilakiinteistöjen ylläpidosta ja kiinteistönhoidosta. Vuoden 2020 aikana otettiin käyttöön sähköinen kiinteistönhallintajärjestelmä. Sen käyttöä tehostetaan vuoden 2021 aikana edelleen ja otetaan käyttöön siihen kuuluva sisäinen sähköinen työtilaus.

Kiinteistöjen varallaolo- ja päivystystehtävät on tällä hetkellä yhdistetty vesihuoltolaitoksen päivystykseen. Osana vakauttamisohjelmaa vesihuoltolaitoksen vastuisiin on tehty muutoksia. Kiinteistöjen päivystystehtävät ovat aiheuttaneet ylimääräistä työtä vesilaitoksen päivystäjille. Kiinteistöjen tekniikka lisääntyy ja vaatii koko ajan enemmän erityisosaamista. Hoidon selkiyttämiseksi kiinteistöjen ja vesihuollon päivystys on perusteltua erottaa toisistaan. Päivystyksessä tehtävät työtunnit on jaettu vastuualueille toteutuman mukaan, eli niiden osalta kustannukset eivät kasva. Varallaolon kustannukset sen sijaan kasvattavat kustannuksia n. 35.000 €:lla (varallaolo 130 h/vko, TES:n

mukainen korvaus 30 %). Vaihtoehtona selvitetään varallaolon ja päivystyksen toteuttamista ostopalveluna.

Toimitilapalveluiden tavoitteena on pitkällä aikavälillä tehostaa kunnan kiinteistöomaisuuden käyttöä. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen määrää pyritään vähentämään vuosittain mm. myymälä ja omistusjärjestelyin sekä purkamalla huonokuntoisia rakennuksia. Purkukustannuksiin ja kiinteistöjen arvojen alaskirjauksiin pyritään varaamaan tarvittaessa määräraha käyttötalouteen. Kunnan palvelutuotannon tarvitsemiin säilytettäviin kiinteistöihin laaditaan pitkän tähtäimen hoito- ja korjaussuunnitelmat investointiohjelmiseen.

Toimintayksikkö vastaa lisäksi kunnan omistamissa kiinteistöissä tehtävistä rakennuttamis-, rakentamis- ja kunnossapitotehtävistä. Toimintayksikölle kuuluu talonrakennusinvestointien toteuttaminen, rakennuttaminen ja valvonta. Investointiprosessia pyritään edelleen selkeyttämään ohjeistamalla käyttäjähallintokuntia ja osallistamalla tiiviisti tarveselvitysten laadintaan.

Toimintayksikölle sisältyvät myös kunnan varastotoiminnot ja yksikön henkilöstö huolehtii myös mm. vammaispalvelulain nojalla toteutettavista asunnonmuutostöistä.

Vastuualue toteuttaa pienet korjaus- ja rakentamistyöt omana työnä. Suuremmat kohteet toteutetaan pääsääntöisesti urakoitsijoiden toimesta.

RUOKAPALVELUT

Ruokapalvelut tuottavat asiakkailleen (kunnan päiväkodit, koulut, terveyskeskus, palvelutalot ja kotipalveluateriat) turvallisesti valmistettuja, terveellisiä ja kustannustehokkaasti tuotettuja aterioita, asiakkaiden tarpeet huomioiden.

Ruokapalveluista vastaa ruokapalvelupäällikkö. Vuoden 2019 syksyllä ruokapalvelut siirtyivät kahden keskuskeittiön malliin, joissa kummasakin työskentelee oma lähiesimies, vastaten keittiön käytännön asioista (mm. elintarviketilaukset, suoritekirjaukset, laskujen tiliointi, työvuorot, sijaisasiat) ja tarvittaessa osallistuvat käytännön työhön.

Valmistuskeittiönä toimivat Sote-keskuksen keskuskeittiö ja koulukeskuksen keskuskeittiö. Sote-keskuksen keittiö huolehtii sote-keskuksen, eri palvelutalojen ja kotipalveluasiakkaiden aterioista tarpeen mukaan, aamupalasta iltapalaan. Aterioita lähtee 21 toimipisteeseen, joista ulkoisia asiakkaita ovat Yrjö ja Hanna -kotien Palvelukoti Eurakoti sekä kotipalveluateria-asiakkaat. Koulukeskuksen keskuskeittiö huolehtii kaikkien koulujen ja päiväkotien pääaterioista ja jonkin verran välipaloista. Pääasiassa aamu- ja välipalat hoidetaan palvelukeittiöhenkilökunnan toimesta. Aterioita lähtee 15 toimipisteeseen, joista ulkoisia asiakkaita ovat päivähoito Kilinkolo Oy ja päiväkotit Kulkunen Oy.

Yhteensä ruokapalvelun henkilöstövahvuus v. 2021 on vakinaisten työntekijöiden osalta 29 (27,67 htv), joista esimiehiä kolme (ml. ruokapalvelupäällikkö), kokkeja 6 ja 20 ruokapalvelutyöntekijää. Ruokapalveluiden palkkojen osuus kasvoi v. 2020 n. 32 000 €, koska Pikkurinkilän ruokapalvelutyöntekijän ja kunnanviraston yhdistelmätyöntekijän palkkaukset ovat uutena näissä palkkakustannuksissa. Kunnanviraston yhdistelmätyöntekijän palkkaus jaetaan 50 / 50 ruoka- ja siivouspalveluihin. Lisäksi ruokapalvelupäällikölle myönnettiin lupa palkata kolme (3) osapäiväistä, määräaikaista työntekijää varhaiskasvatukseen pieniin yksiköihin (Joentiuku, Minttu ja Viuhula), näiden palkkauskustannukset lisäävät ruokapalvelussa palkkamenoja n. 44150 € vuositasona.

Ruokapalvelun aloittaessa omana yksikkönään 1.1.2009 henkilöstövahvuus on ollut 40 työntekijää. Kahden keskuskeittiön mallilla on saatu kokkitaitoisten työntekijöiden osaamista keskitettyä, jolloin toiminta pystytään paremmin turvaamaan kuin useammassa valmistuskeittiön mallissa.

SIIVOUSPALVELUT

Siivouspalvelut vastaavat kunnan kiinteistöjen puhtaanapidosta. Siivouspalvelun keskeiset tehtävät ovat; kiinteistöjen toimitilojen ylläpitosiivous ja perussiivoukset asiakkaiden tarpeiden mukaan. Näillä siivouksilla ylläpidetään kiinteistöjen puhtautta, järjestystä, turvallisuutta ja terveellisyttä.

Siivouspalvelusta vastaa siivouspäällikkö, jonka alaisuudessa siivoustyönohjaaja huolehtii käytännön opastuksesta ja ohjauksesta.

Siivouspäällikön alaisuudessa toimiin 42 laitoshuoltajaa (41,5 htv), joista neljä on yhdistelmätyöntekijää (uutena kunnanviraston yhdistelmätyöntekijä).

Siivouspalveluiden palkkojen osuus kasvoi edellisestä vuodesta (n.35.000€), koska Pikkurinkilän laitoshuoltajan palkkakustannukset tulivat uutena sekä Päiväkotit Euranrinkilän yhdistelmätyöntekijän palkka 0,5 htv. Kesäkuukausina palkataan perussiivouksiin yhteensä neljä nuorta laitoshuoltajan aputehtäviin. Siivouspalveluihin siirtyi 1.9.2012 terveyskeskuksen, vanhainkodin ja vanhus- ja vammaispalveluyksiköiden siivous, jonka jälkeen henkilöstövahvuus on ollut 45 htv. Tämän jälkeen on perustettu uusia yksiköitä mm. Palvelukodit Tolppa-mäki, Nuutti ja Päiväkotit Euranrinkilä, joihin on palkattu uutta henkilökuntaa.

Kunnalla on erityyppisiä kiinteistöjä hyvin laajalla alueella ja ne ovat puhtaustasovaatimuksiltaan erilaisia. Vakauttamistoimien johdosta laitoshuoltajien vähentyminen kolmella henkilötyövuodella on vaatinut siivouspalvelujen sisällä monien työtehtävien uudelleenjärjestelyjä. Siivouspalveluissa tapahtuneet henkilövähennykset näkyvät monissa kiinteistöissä esim. yleisten tilojen siivouskertojen vähenemisenä ja osittain laadun heikkenemisenä. Aiemmin on käytössä ollut vakituinen varahenkilö, mutta vakauttamistoimista johtuen tehtävästä on jouduttu luopumaan, mikä vaikuttaa määräaikaisten sijaiten tarpeen kasvuun.

YHDYSKUNTATEKNIikka

Yhdyskuntatekniikan vastuualueeseen kuuluvat kadut, katuvalaistukset niin kaduilla kuin teillä Euran kunnan alueella, rantasaunat, ulkoalueet, venelaituri ja venepaikat, tori, matonpesu-paikat ja uimarannat, puistot, maankaatopaikka ja urheilukeskus sekä ulkoliikunta-alueet koko kunnan alueella.

Yhdyskuntatekniikan vastuulla on infrahankkeiden investointien suunnitteluttaminen, rakenuttaminen ja valvonta sekä katujen kunnossapito ja kunnossapidon valvonta. Yhdyskuntatekniikka valvoo ja ohjeistaa johtojen sijoittajien sijoituslupia ja niiden toteutusta.

Yhdyskuntatekniikan vastuualueella on yksityistieavustusmääräraha 80 000 €.

Yhdyskuntatekniikan vastuualueella on myös hulevesijärjestelmien hoitoon varatut määrärahat. Urheilualueita pyritään kunnossapitamaan ja kehittämään määrärahojen puitteissa.

Henkilöstöä on yhdyskuntatekniikan päällikkö, puutarhuri ja kolme vakituista ulkoaluetyöntekijää. Kesätyöntekijöitä on suunniteltu otettavan 8-10 koululaista ulkoalueille ja kaksi urheilukeskukseen.

Vastuualue työllistää yhden määräaikaisen työntekijän ulkoalueille, jonka ensisijainen sijoituspaikka on urheilukeskus ja muut ulkoalueet. Yksi vakituisista ulkoaluetyöntekijöistä työskentelee kesäaikaan osittain urheilukeskuksessa. Velvoitetyöllistettyä käytetään ulkoalueilla lähinnä kesäaikaan nurmikon leikkuussa.

Kesäaikaan työntekijät huolehtivat ympäristöstä leikkaamalla nurmikoita ja hoitamalla puistoalueita ja leikkipuistojen laitteita. He toimittavat polttopuita rantasaunoille ja huolehtivat katu-jen ja teiden näkemäalueista.

Katualueita ja pyöräteitä hoidetaan ja kunnossapidetään talvella auraten ja hiekoittaen sekä katuvaloja kunnossapitaen kuntalaisten turvallisen liikkumisen mahdollistamiseksi. Vanhoja katuvaloja tullaan uusimaan LED-valaistuksiksi

määrärahojen puitteissa. Kaikki vanhat elo-hopeavalaisimet vaihdetaan LEDeiksi.

Euran avoimien viheralueiden kehittämissuunnitelmaa jatketaan sopimuksen mukaisesti ja työ kestää vielä vuoden 2021. Työhön liittyy kyläkävelyitä ja talkoita, joista suurin osa siirrettiin vuodelle 2021 koronatilanteesta johtuen. Osittain tämän työn johdosta osa aiemmin leikatusta nurmikoista muutetaan niityiksi.

Rantasaunoille tehdään vain välttämättömät korjaukset ja jätevesiasetukseen liittyvät pakolliset toimenpiteet toteutetaan vielä muutamalla matonpesupaikalla.

Ulkoalueilla ei päästä henkilöstömenojen suhteen tavoitteeseen säästöstä, mikäli ulkoalueita halutaan hoitaa paremmin kuin v.2020. Yhden määräaikaisen henkilön ja kesätyöntekijöiden sekä työllistettyjen palkkaaminen kesäaikaan on välttämätöntä, että saadaan hoidettua alueita edes välttävällä tasolla. Kahden jälkimmäisen ryhmän käyttäminen kunnan töissä voi olla mahdotonta myös ensi kesänä, mikäli koronarajoitukset jatkuvat vielä vuonna 2021. Henkilöstön vähenemisen johdosta lisättävä ostopalveluiden käyttö ympäristön hoidossa ei ole taloudellisesti kannattavaa.

RISKIT		
Olennainen riski	Riskin kuvaus	Seuranta
Henkilöriskit	Tartuntavaarallisten tautien leviämisen terveydenhoidon yksiköissä	Siivouspalveluiden toimintatapojen seuranta ja ongelmatilanteiden kirjaus
	Ruoasta aiheutuvat terveyshaitat	Omavalvonta
Puhtaan veden tuottaminen	Talousveden riittämättömyys tai laadun heikkeneminen.	Velvoitetarkkailun näytteiden avulla. Päivittäinen vesivarastojen seuranta.
Vesijohtoverkoston kunto	Vuotovesiprosentti	Vuosittaiset raportoinnit ja päivittäinen vesimäärien seuranta.
Työturvallisuusriskit	Työntekijöiden määrän väheneminen, yksintyöskentelyn lisääntyminen	Päivittäiseen työn suunnitteluun seuranta
	Sijaisten saatavuus hankalaa, jolloin työn kuormittavuus lisääntyy häiriötilanteissa	Henkilöstön jaksamisen seuranta.
Ympäristö- ja imatoriski	Ympäristön hoito vähenee säästötoimista johtuvan henkilöstön määrän vähenemisen myötä	Ympäristön tilan seuranta
Investointiriskit	Investointihankkeiden toteutusaikataulujen venyminen.	Aikataulut ja seuranta
	Investointihankkeiden kustannusarvioiden pitävyys	Kustannustietoisuus hankkeen eri vaiheiden aikana
Kosteudenhallinta hankkeissa	Rakennustyömaiden kosteudenhallinnan pettäminen	Urakoitsijavelvoitteet ja tehostettu valvonta

4. INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIHANKKEET TA 2021 / EHDOTUS		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hanke	KIINTEISTÖPALVELUT		2 350 000	2 250 000	2 350 000	3 250 000	2 950 000
9201	Kiinteistöjen pienet investoinnit (korvausinv.)	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
9216	Investointihankkeiden esiselvitykset (uusinv.)		50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
9202	Lukion vanha osa / luonnontieteen luokat (korvausinv.)	325 000	1 100 000				
9206	Panelian oppimiskeskus (uusinv.)*	100 000	200 000				
9207	Panelian koulun peruskorjaus (korvausinv.)		200 000	300 000	1 000 000		
9210	Hinnerjoen ja Honkilahden oppimiskeskukset* (korvausinv.)			600 000			
9211	Kaution päiväkotit (korvausinv.)				100 000	1 000 000	500 000
	Euran paloaseman piha					100 000	
	Koulukeskus / sadekatos						100 000
	Koulukeskus / monitoimitilan rakentaminen (vanha liikuntasali, korvausinvestointi)				100 000	1 000 000	
9204	Koulukeskus / Savikon siiven peruskorjaus (korvausinv.)				100 000	500 000	500 000
	Kiukaisten koulu					100 000	500 000
9217	Kaution koulu / liikuntasalin peruskorjaus (korvausinv.)		350 000				
9215	Kaution koulu / vanhan osan 1. krs peruskorjaus (korvausinv.)		100 000	300 000			
9215	Kaution koulu / ap-ip -toiminnan tilat, peruskorjaus (korvausinv.)						300 000
9215	Kaution koulu / julkisivujen korjaus ja ikkunat						500 000
9214	Vanhustentalojen peruskorjaus / Kotipiiri, Käräjämäki, Rinnola, Jokimutka, Koskelma yht. n. 20 taloa (korvausinv.)			200 000	200 000	200 000	200 000
9219	Terveyskeskus-vanhainkoti, lattiakorjaukset (korvausinv.)			500 000	500 000		
9218	Kalasaatan kehittäminen (laajennusinv.)		50 000				
	Muut investoinnit		896 247	614 898	686 194	691 258	754 645
9008	Lukio / luonnontieteen luokat, kalustaminen (uusinv.)		300 000				
9007	Koululaitoksen tietostrategia (laajennusinv.)	150 000	100 000	150 000	110 000		
9021	Asianhallintaohjelman päivittäminen (korvausinv.)		40 000				
9009	Sivistyspalveluiden kalusteinvestoinnit (korvausinv.)			100 000	100 000	100 000	100 000
9000	Maa-alueiden osto (uusinv.)	160 000	200 000	100 000	100 000	100 000	100 000
9000	Maa-alueiden myynti	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
9002	Osuus satasairaalan investointeihin (uusinv.)	240 000	336 247	344 898	456 194	571 258	634 645
9003	Osakkeiden osto (uusinv.)	300 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
	YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT		765 000	650 000	805 000	775 000	320 000
9500	Kaavateiden päällystys ja peruskorjaus (korvausinv.)	200 000	200 000	100 000	100 000	150 000	150 000
9501	Katuvalaistuksen peruskorjaus ja laajennus (laajennusinv.)	133 000	200 000	100 000	100 000	100 000	100 000
9504	Liikenneturvallisuukskohteet (uusinv.)	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
9508	Pentti Eskolantien urakka Jokitie ja Siltakujan loppu (uusinv.)	170 000			160 000		
	Kreulanrannan kunnallistekniikka					150 000	
9511	Matonpesupaikkojen ja saunojen jätevesijärjestelyt (korvausinv.)	40 000	40 000				
	Ojanperäntien kunnallistekniikka					80 000	
9514	Kroottiantien perusparannus (korvausinv.)	20 000		200 000			
	Satakunnankadun jatke ja Karhantie viimeistely+ päällystys					100 000	
	Neitsytmäki II / mainostorni (uusinv.)						50 000
9516	Fankkeentie rakenteen parantaminen (korvausinv.)	35 000	200 000	200 000			
9517	Maakunnantie Panelia (korvausinv.)	30 000			250 000		
9518	Peltokuja, lisakinkuja, Kotivainiontie, Isopereenkuja (korvausinv.)	25 000			150 000	150 000	
9521	Liikunta-alueet keskustan ulkopuolella				25 000	25 000	
9521	Skeittiparkin uusiminen urheilukeskus (Leader-hanke 50% kust.arvio 60000€) (laajennusinv.)			30 000			
9522	Kaution Myllysilän korjaus (korvausinv.)		50 000				
9523	Kyöpin maankaatopaikka, ojitus ja suotovesien käsittely (korvausinv.)		55 000				
	VESIHUOLTOLAITOS		500 000	550 000	600 000	650 000	700 000
9800	Vanhan verkoston saneeraus (korvausinv.)	420 000	500 000	300 000	350 000	400 000	450 000
9806	Verkoston laajentaminen (laajennusinv.)	350 000	0	250 000	250 000	250 000	250 000
	Investointien yhteensä	6 125 000	4 511 247	4 064 898	4 441 194	5 366 258	4 724 645

5. TALOUSSUUNNITELMA JA RAHOITUSLASKELMA 2021-23

TALOUSSUUNNITELMA

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Ero%	SV1 2022	SV2 2023
Toimintatuotot						
Myyntituotot	7 523 212	7 267 740	7 666 663	5,5	7 666 663	7 666 663
Maksutuotot	3 418 345	3 594 865	3 305 968	-8,0	3 305 968	3 305 968
Tuet ja avustukset	691 328	615 260	838 260	36,2	838 260	838 260
Muut toimintatuotot	6 683 715	7 259 781	7 534 761	3,8	7 534 761	7 534 761
Toimintatuotot	18 316 600	18 737 646	19 345 652	3,2	19 345 652	19 345 652
Valmisteveraston muutos	2 986	0	0		0	0
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-35 650 203	-35 697 940	-36 516 631	2,3	-36 385 549	-36 385 549
Palkat ja palkkiot	-28 584 697	-28 538 960	-29 087 782	1,9	-28 979 782	-28 979 782
Henkilösivukulut	-7 065 506	-7 158 980	-7 428 849	3,8	-7 405 767	-7 405 767
Eläkekulut	-6 247 138	-6 077 270	-6 220 737	2,4	-6 202 116	-6 202 116
Muut henkilösivukulut	-818 368	-1 081 710	-1 208 112	11,7	-1 203 651	-1 203 651
Palvelujen ostot	-33 478 035	-34 159 768	-36 349 212	6,4	-36 359 212	-37 159 212
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 455 856	-5 930 979	-6 058 319	2,1	-6 063 319	-6 063 319
Avustukset	-5 783 585	-5 197 966	-3 477 700	-33,1	-3 477 700	-3 477 700
Muut toimintakulut	-5 834 210	-6 402 200	-6 223 050	-2,8	-6 290 050	-6 290 050
Toimintakulut	-86 201 888	-87 388 853	-88 624 912	1,4	-88 575 830	-89 375 830
Toimintakate	-67 882 302	-68 651 207	-69 279 260	0,9	-69 230 178	-70 030 178
Verotulot	43 286 454	45 950 000	45 960 000	0,0	46 100 000	46 660 000
Valtionosuudet	24 118 275	25 060 000	26 700 000	6,5	26 700 000	27 700 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	23 623	30 000	30 000	0,0	30 000	30 000
Muut rahoitustuotot	143 760	260 206	260 206	0,0	260 206	260 206
Korkokulut	-68 863	-100 000	-160 000	60,0	-160 000	-160 000
Muut rahoituskulut	-147 184	-274 206	-119 206	-56,5	-119 206	-119 206
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 663	-84 000	11 000	-113,1	11 000	11 000
Vuosikate	-526 236	2 274 793	3 391 740	49,1	3 580 822	4 340 822
Poistot ja arvonalentumiset	-3 726 318	-3 796 305	-3 804 190	0,2	-3 804 190	-3 804 190
Tilikauden tulos	-4 252 554	-1 521 512	-412 450	-72,9	-223 368	536 632
Poistoeron muutos	21 253	20 045	18 955	-5,4	18 955	18 955
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-4 231 300	-1 501 467	-393 495	-73,8	-204 413	555 587

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2019	TA+MUUT. 2020	TA 2021	SV1 2022	SV2 2023
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-523 000	2 274 793	3 391 740	3 580 822	4 340 822
Tulorahoituksen korjaukset	-104 000	-100 000	-400 000	-400 000	-400 000
	-627 000	2 174 793	2 991 740	3 180 822	3 940 822
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-7 959 000	-6 225 000	-4 661 247	-4 164 898	-4 541 194
Pysyvien vastaavien luovutustulot	297 000	200 000	500 000	500 000	500 000
	-7 662 000	-6 025 000	-4 111 247	-3 664 898	-4 041 194
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 289 000	-3 850 207	-1 119 507	-484 076	-100 372
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-9 000	-25 000	-10 000	-10 000	-10 000
Antolainasaamisten vähennys	80 000	97 000	100 000	100 000	100 000
	71 000	72 000	90 000	90 000	90 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 080 000	0	10 000 000	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 280 000	-1 250 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 000 000	5 000 000	-7 000 000	2 000 000	2 000 000
	9 800 000	3 750 000	1 800 000	800 000	800 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 722 000				
Rahoituksen rahavirta	8 149 000	3 822 000	1 890 000	890 000	890 000
Rahavarojen muutos	-140 000	-28 207	770 493	405 924	789 628

6. VESIHUOLTOLAITOS

Henkilöstöä on yhteensä 5,5 henkilötyövuotta. Eläköitymisiä huomioiden on budjetoitu vesilaitoksen hoitaja työnopastuksen ja hiljaisen tiedon omaksumiseksi ennen kokeneiden henkilöiden eläköitymistä. Määräaikainen työntekijä on budjetoitu 2021 vuodelle johtokartaston päivitysprojektin toteutukseen.

Vesihuoltolaitos käsittää vesi- ja viemäriverkostot. Vesihuoltolaitos on kirjanpitolain mukainen taseyksikkö, jolla on oma muusta kirjanpidosta eriytetty tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma. Tilinpäätöksessä vesihuoltolaitoksen menot ja tulot on yhdistetty, vaikka em. raportit esitetäänkin erillisinä.

Vesihuoltolaitos vastaa kuntalaisten ja kunnassa toimivien yritysten tarvitseman puhtaan veden tuottamisesta ja jakelusta sekä syntyvien jätevesien vastaanotosta ja johtamisesta puhdistukseen. Vesihuoltolaitos toimittaa talousvettä yli kuntarajojen Laitilaan ja Raumalle. Vesi-huoltolaitos kunnossapitää myös hulevesijärjestelmät.

Euran keskustan, Etelä-Euran ja Länsi-Euran jätevesien puhdistuksesta vastaa JVP-Eura Oy oman ympäristölupansa mukaisesti. Pohjois-Euran jätevedet Paneliasta ja Kiukaisten alueelta johdetaan Poriin Luotsimäen jäteveden keskuspuhdistamolle.

Lohiluoman vedenottamon vedenlaatu heikkenee, jos vedenottomäärää kasvatetaan. Rauta- ja mangaanipitoisuus nousee vedenottomäärää kasvatettaessa. Tämä aiheuttaa verkostoon sakan kertymistä, kun liukoiset metallit hapettuvat ja muodostavat kiintoainetta vesijohtoverkostoon. Kesäisin veden lämpötila Lohiluoman tekopohjavedessä nousee, joka lisää hygieenisuusriskiä. Teknisesti Lohiluomassa laadun varmistaminen ja parantaminen nykyisestä on kallista investoinnillisesti ja nostaisi käyttökustannuksia sekä pintaveden käytön riski jäisi silti pysyväksi. Tämän takia on järkevää olla mukana Kuninkaanmännyn Vesi Oy:n uuden pohjavedenottamon ja yhdysvesijohtojen rakennusinvestoinneissa. Vedenlaadun parannus ja määrän riittävyyden sekä pitkän ajan käyttökustannukset ovat uuden vedenottamon avulla turvattavissa.

NUMEROINA:

Kunnallistekniikan pituudet:

- jätevesiverkosto 280 km,
- hulevesiverkosto noin 60 km
- vesijohtoverkosto 430 km.

Jäteveden pumppaamoja, paineenkorotusasemia ja mitta-asemia on noin 100 kpl

Vedenottamot:

- Lohiluoma 5000 m³/vrk,
- Vaanii 1600 m³/vrk ja
- Mölsi 600 m³/vrk.

Varaottamo: Harjunummi
200 m³/vrk.

6300 VESIHUOLTOLAITOS	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Ero%	SV 2022	SV 2023
Toimintatuotot	2 648 020	2 728 800	2 898 500	6,2	2 898 500	2 898 500
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-384 882	-377 347	-483 951	28,3	-483 953	-483 953
Palkat ja palkkiot	-312 500	-304 400	-389 814	28,1	-389 814	-389 814
Henkilösivukulut	-72 382	-72 947	-94 137	29,0	-94 139	-94 139
Palvelujen ostot	-1 504 572	-1 221 320	-1 160 070	-5,0	-1 160 070	-1 160 070
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-254 264	-276 140	-284 800	3,1	-284 800	-284 800
Muut toimintakulut	-25 581	-42 564	-35 731	-16,1	-35 731	-35 731
Toimintakulut	-2 169 299	-1 917 371	-1 964 552	2,5	-1 964 554	-1 964 554
Toimintakate	478 722	811 429	933 948	15,1	933 946	933 946
Rahoitustuotot Ja -Kulut	-107 944	-118 206	-118 206	0,0	-118 206	-118 206
Vuosikate	370 778	693 223	815 742	17,7	815 740	815 740
Poistot Ja Arvonalentumiset	-656 084	-707 150	-681 350	-3,6	-681 350	-681 350
Tilikauden Tulos	-285 306	-13 927	134 392		134 390	134 390
Poistoeron muutos	12 109	10 900	9 810	-10,0	9 810	9 810
Tilikauden Ylijäämä/Alijäämä	-273 197	-3 027	144 202		144 200	144 200

Rahoituslaskelma	TP 2019	TA2020	TA 2021	Ts 2022	Ts 2023
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-177 641	225 051	315 568	233 948	233 948
Poistot ja arvonalentumiset	656 084	700 000	618 380	700 000	700 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-107 944	-118 206	-118 206	-118 206	-118 206
Yhteensä	370 499	806 845	815 742	815 742	815 742
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 488 466	-1 070 000	-500 000	-550 000	-600 000
Rahoitusost investointeihin					
Yhteensä	-1 488 466	-1 070 000	-500 000	-550 000	-600 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 117 967	-263 155	315 742	265 742	215 742
Antolainauksen muutokset					
Antolinasäämistön väh muut	-5 530				
Antolinasäämistön lis. muut	500				
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik. lainojen lis. kunnalta	1 488 466	400 000	100 000	100 000	100 000
Pitkäaik. lainojen väh kunnalle	-391 379	-100 000	-350 000	-300 000	-300 000
Muut maksuv. muutokset	148 392				
Yhteensä	1 245 479	300 000	-250 000	-200 000	-200 000
Rahoituksen rahavirta	1 240 449	300 000	-250 000	-200 000	-200 000
Rahavarojen muutos	122 482	36 845	65 742	65 742	15 742

Liite 1. Kunnan tuloslaskelma ulkoisten erien osalta.

Talousarvion tuloslaskelma - ulkoiset erät	TP 2019	TA+MUUT. 2020	TA 2021	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	4 315 363	4 243 594	4 407 144	3,9
Maksutuotot	3 343 659	3 594 865	3 305 968	-8,0
Tuet ja avustukset	691 328	615 260	838 260	36,2
Muut toimintatuotot	2 268 363	2 232 873	2 647 973	18,6
Toimintatuotot	10 618 713	10 686 592	11 199 345	4,8
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-35 650 203	-35 697 940	-36 516 631	2,3
Palkat ja palkkiot	-28 584 697	-28 538 960	-29 087 782	1,9
Henkilösivukulut	-7 065 506	-7 158 980	-7 428 849	3,8
Palvelujen ostot	-30 273 047	-31 211 022	-33 170 893	6,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 383 683	-5 870 579	-6 007 119	2,3
Avustukset	-5 773 657	-5 182 966	-3 447 700	-33,5
Muut toimintakulut	-1 434 576	-1 375 292	-1 336 262	-2,8
Toimintakulut	-78 515 167	-79 337 799	-80 478 605	1,4
Toimintakate	-67 893 467	-68 651 207	-69 279 260	0,9
VEROTULOT	43 286 454	45 950 000	45 960 000	0,0
VALTIONOSUJEDET	24 118 275	25 060 000	26 700 000	6,5
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	23 623	30 000	30 000	0,0
Muut rahoitustuotot	143 760	142 000	142 000	0,0
Korkokulut	-68 863	-100 000	-160 000	60,0
Muut rahoituskulut	-147 184	-156 000	-1 000	-99,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 663	-84 000	11 000	-113,1
Vuosikate	-537 401	2 274 793	3 391 740	49,1
Poistot ja arvonalentumiset	-3 726 318	-3 796 305	-3 804 190	0,2
Tilikauden tulos	-4 263 719	-1 521 512	-412 450	-72,9
Poistoeron muutos	21 253	20 045	18 955	-5,4
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-4 242 465	-1 501 467	-393 495	-73,8